

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

20 25 yil « 23 » iyul

№ 464

Toshkent sh.

Юқори тезликдаги темир йўл транспорти хавфсизлиги тўғрисидаги техник регламентни тасдиқлаш ҳақида

Ўзбекистон Республикасининг “Техник жиҳатдан тартибга солиш тўғрисида”ги Қонунига мувофиқ юқори тезликдаги темир йўл транспорти хавфсизлигига қўйиладиган ягона талабларни белгилаш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси қарор қилади:

1. Қуйидагилар:

Юқори тезликдаги темир йўл транспорти хавфсизлиги тўғрисидаги Техник регламент **1-иловага** мувофиқ;

Юқори тезликдаги темир йўл транспорти хавфсизлиги тўғрисидаги Техник регламентни жорий этиш схемаси **2-иловага** мувофиқ тасдиқлансин.

2. Техник регламент расмий эълон қилинган кундан бошлаб олти ой ўтгач амалга киритилсин.

3. Белгилансинки, Ўзбекистон Республикаси ҳудудида қурилиши, ишлаб чиқарилиши, ўрнатилиши, ясалиши ва ишга туширилиши техник регламент кучга кирган санадан олдин тўхтатилган маҳсулотлар учун мувофиқлик сертификатлари ёки декларациялари уларда кўрсатилган муддат давомида амал қилади.

4. Ўзбекистон Республикаси Транспорт вазирлиги Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги ва Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси билан биргаликда ушбу қарорнинг мақсадлари, мазмуни ҳамда уни қўллаш тартиби тўғрисида аҳоли, вазирликлар, идоралар ва бошқа ташкилотлар ҳамда тадбиркорлик субъектларининг кенг хабардор қилинишини таъминласин.

5. Ушбу қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари А.Ж. Раматов, транспорт вазири И.Р. Маҳкамов, Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги директори А.Р. Жуманазаров зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. Арипов

Юқори тезликдаги темир йўл транспорти хавфсизлиги тўғрисидаги ТЕХНИК РЕГЛАМЕНТ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Юқори тезликдаги темир йўл транспорти хавфсизлиги тўғрисидаги Техник регламент (кейинги ўринларда – Техник регламент) юқори тезликдаги темир йўл транспортига нисбатан татбиқ этилади ҳамда аҳоли ҳаёти ва саломатлигини, атроф-муҳитни, юридик ва жисмоний шахслар, давлатнинг мол-мулкани ҳимоя қилиш мақсадида юқори тезликдаги темир йўл транспортига қўйиладиган хавфсизлик талабларини белгилайди.

2. Юқори тезликдаги темир йўл транспорти ушбу Техник регламентнинг техник жиҳатдан тартибга солиш объекти ҳисобланади ва қуйидагиларни ўз ичига олади:

а) ҳаракатланиш тезлиги 200 km/h дан ортиқ бўлган, йўл изининг кенглиги 1520 mm бўлган умумий фойдаланишдаги темир йўлларда Ўзбекистон Республикаси ҳудудида фойдаланиш учун топширилиб, такомиллаштирилаётган (модернизация қилинаётган), ишлаб чиқарилаётган юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркиби ва унинг таркибий қисмларини;

б) юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмаси, хусусан:

юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмасининг темир йўл, темир йўл электр таъминоти, темир йўл автоматикаси ва телемеханикаси, темир йўл телекоммуникациялари, шунингдек, темир йўл станциясининг бино ва иншоотлари, қурилмалари ҳамда мосламалари каби қуйи тизимларини;

юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмаси қуйи тизимларининг таркибий қисмлари ва қуйи тизимлар таркибий қисмларининг элементларини.

3. Ушбу Техник регламент талаблари юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркиби ва унинг таркибий қисмлари, юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини лойиҳалаштириш (шу жумладан, тадқиқотлар олиб бориш), ишлаб чиқариш, қуриш, монтаж қилиш, созлаш, қурилиши якунланганларини қабул қилиш ва фойдаланишга топшириш, шунингдек, темир йўл маҳсулотининг мувофиқлигини баҳолашда мажбурийдир.

Юқори тезликдаги темир йўл транспорти хавфсизлиги тўғрисидаги Техник регламент талаблари татбиқ этиладиган техник жиҳатдан тартибга солиш объектлари рўйхати ушбу Техник регламентга 1-иловада келтирилган.

4. Юқори тезликда ҳаракатланадиган темир йўл транспортидан фойдаланишга ҳамда ундан фойдаланиш жараёнида темир йўл транспорти ҳаракат хавфсизлигини таъминлаш қисми бўйича қўйиладиган талаблар Ўзбекистон Республикасининг темир йўлларида юк ва йўловчилар ташиш хавфсизлигини таъминлашга оид норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ва техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар билан белгиланади.

5. Ушбу Техник регламентда қуйидаги атамалар ва таърифлардан фойдаланилади:

автоматик тормоз – ҳаво ўтказгич магистрали ажралиши ёки узилишида ва (ёки) шошилиш тормоз (стоп-кран) очилишида поезднинг автоматик тўхташини таъминлайдиган қурилма;

давлат назорати органи – техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар талабларига риоя этилиши устидан давлат назоратини амалга оширишга ваколатли бўлган республика ижро этувчи ҳокимият органи;

инновацион темир йўл маҳсулоти – технологик хусусиятлари (функционал хусусиятлар, дизайн, қўшимча жараёнлар, шунингдек, ишлатилган материаллар ва компонентлар таркиби) ёки фойдаланиш мақсадлари принципиал жиҳатдан янги бўлган ёхуд аввал ишлаб чиқарилган ўхшаш темир йўл маҳсулотидан жиддий фарқ қиладиган темир йўл маҳсулоти;

контакт тармоғи – тортиш подстанцияларидан ҳаракатдаги таркибнинг ток қабул қилувчи мосламаларигача электр энергиясини узатишни таъминловчи симлар, қурилмалар ва ускуналар тўплами;

локомотив автоматик сигнализацияси – юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркиби яқинлашаётган йўл светофорларининг сигналларини локомотив машинисти кабинасига узатувчи қурилмалар мажмуи;

магнит рельсли тормоз – тормоз бошмоғини рельсга электромагнит тортиш йўли билан тормоз кучланишини ҳосил қилувчи қурилма;

машинист кабинаси – юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркиби кузовининг пардеворлар билан ажратилган, локомотив бригадаси иш жойлари, ҳаракатдаги таркибни бошқариш учун асбоб ва мосламалар жойлашган қисми;

муомалага чиқариш – темир йўл маҳсулотининг ишлаб чиқаришдан фойдаланишга топширишгача бўлган ҳаётий даври босқичи;

назорат остида фойдаланиш – юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркиби ва юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларининг техник ҳолатини қўшимча назорат қилиш ва ҳисобини юритиш билан бирга олиб бориловчи юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркиби ва юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларидан белгиланган талабларга мувофиқ фойдаланиш;

перегон – темир йўл транспорти инфратузилмасининг қўшни станциялар, разъездлар, қувиб ўтиш пунктлари ёки йўл постлари билан чегараланган қисми;

пневматик тормоз – пневматик бошқарувли тормоз;

рекуператив тормозланиш – юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркибининг электродинамик тормоз ёрдамида амалга оширилувчи тормозланиши, бунда тортувчи электр двигателларнинг генератор режимига ўтказилиши ҳисобидан ажралиб чиқувчи электр энергияси контакт тармоғига узатилади;

сертификатлаштирилган темир йўл маҳсулоти – Техник регламентлар талабларига мувофиқлигини мажбурий тасдиқлаш сертификатлаштириш шаклида амалга оширилган темир йўл маҳсулоти;

станциянинг бино, иншоот ва қурилмалари – темир йўл станцияларида юк, почта жўнатмалари ва поездлар билан амалиётларни бажариш, юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмаси ва юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркибига техник хизмат кўрсатиш ва уларни таъмирлаш, шунингдек, йўловчиларга хизмат кўрсатиш учун мўлжалланган бино, иншоот ва қурилмаларнинг технологик мажмуаларини ўз ичига олган юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмасининг қуйи тизими;

тайинланган ресурс – темир йўл маҳсулоти ишлашининг умумий давомийлиги бўлиб, унга етгач техник ҳолатидан қатъи назар, темир йўл маҳсулотидан фойдаланиш тўхталиши лозим;

тайинланган сақлаш муддати – темир йўл маҳсулотини сақлаш муддатининг календарь давомийлиги бўлиб, бу муддатга етгач техник ҳолатидан қатъи назар, темир йўл маҳсулотини сақлаш тўхтатилиши лозим;

тайинланган хизмат муддати – темир йўл маҳсулотидан фойдаланиш муддатининг календарь давомийлиги бўлиб, бу муддатга етгач техник ҳолатидан қатъи назар, темир йўл маҳсулотидан фойдаланиш тўхтатилиши лозим;

темир йўллар – юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмасининг қуйи тизими бўлиб, темир йўл устки қурилмаларини, ер кўтармасини, ер кўтармасининг ажратилган минтақада жойлашган дренаж, сув ўтказувчи, деформацияга қарши, ҳимояловчи ва маҳкамловчи иншоотларини, шунингдек, сунъий иншоотларни ўз ичига олади;

темир йўл автоматикаси ва телемеханикаси – юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмасининг қуйи тизими бўлиб, перегон ва станцияларда юқори тезликдаги темир йўл транспорти ҳаракатини ҳамда манёвр ишларини бошқаришни таъминловчи сигнализация, марказлаштириш ва блоклашга оид техник қурилмалар ва мосламалар тўпламини ўз ичига олади;

темир йўл маҳсулоти – юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркиби ва унинг таркибий қисмлари, шунингдек, юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмасининг қуйи тизимлари таркибий қисмларининг элементлари ёки унинг қуйи тизимлари таркибий қисмларининг элементлари тўплами;

темир йўл маҳсулотини идентификациялаш – тегишли темир йўл маҳсулотининг тақдим этилган техник ҳужжатларга мувофиқлигини белгилаш таомили;

темир йўл станцияси – поездларни қабул қилиш, жўнатиш, кесиштириш ва кувиб ўтиш операцияларини, бағажни, юк бағажини, юкларни, почта ва курьерлик жўнатмаларини қабул қилиш, бериш ҳамда йўловчиларга хизмат кўрсатиш операцияларини, поездларни тарқатиш ва тузиш бўйича манёвр ишларини ҳамда поездлар билан техник операцияларни амалга ошириш имконини берадиган, асосий темир йўллардан ташқари темир йўлларнинг қўшимча гуруҳларига эга бўлган алоҳида пункт;

темир йўл электр таъминоти – юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмасининг қуйи тизими бўлиб, юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмасининг электр энергиясини истеъмол қиладиган қуйи тизимларини, шунингдек, юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркибини электр манбаи билан таъминлайдиган техник қурилмалар ва мосламалар комплексини ўз ичига олади;

тормозлаш йўли – машинист крани ёки шошилишч тормозлаш крани дастаги тормозлаш вазиятига ўтказилган пайтдан юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркиби тўлиқ тўхтагунга қадар босиб ўтадиган масофа;

тўхтаб туриш тормози – юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркиби бирлигида жойлашган ва уни тўхташ жойида ўз-ўзидан кетиб қолишдан асраш, шунингдек, юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркиби бирлиги ичида дастакли ёки автоматик узатма мавжудлигида авария ҳолатида мажбурий тўхтатиш учун мўлжалланган дастакли ёки автоматик узатмали қурилма;

фойдаланиш бўйича қўлланма – темир йўл маҳсулотининг конструкцияси, фаолияти тамойили, хусусиятлари (хоссалари) тўғрисидаги маълумотларни ҳамда маҳсулотдан хавфсиз ва тўғри фойдаланиш (мақсадли фойдаланиш, техник хизмат кўрсатиш, жорий таъмирлаш, сақлаш ва ташиш), таъмирлашга жўнатиш заруратини аниқлашда техник ҳолатини баҳолаш учун зарур бўлган кўрсатмаларни, шунингдек, маҳсулотни утилизация қилишга оид маълумотларни ўз ичига олган ҳужжат;

фойдаланиш ҳужжатлари – ўзи алоҳида ёки бошқа ҳужжатлар билан биргаликда темир йўл маҳсулотидан фойдаланиш қоидаларини белгилайдиган ва (ёки) ўзида темир йўл маҳсулоти асосий параметрлари ҳамда хусусиятларининг (хоссалари) ишлаб чиқарувчи томонидан қафолатланган қийматларини тасдиқловчи маълумотларни, шунингдек, белгиланган хизмат муддати давомидаги қафолатлар ва фойдаланиш бўйича маълумотларни акс эттирадиган конструкторлик ҳужжатлари;

фойдаланишга қабул қилиш – қурилиши якунланган темир йўл транспорти инфратузилмаси объектининг ушбу Техник регламент талабларига мувофиқлигини баҳолаш шакли;

шошилишч тормозлаш – максимал тормоз кучини ишга тушириш орқали юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркибини дарҳол тўхтатишни талаб қиладиган ҳолларда қўлланадиган тормозлаш;

электродинамик тормоз – тортиш электродвигателларини генератор режимига ўтказиш йўли билан юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркибининг кинетик энергиясини электр энергиясига ўзгартириш орқали тормозлаш кучини вужудга келтирадиган ускуна;

электропневматик тормоз – пневматик тормозларни электр энергияси орқали бошқарадиган тормозлаш ускунаси;

юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмаси (кейинги ўринларда – темир йўл транспорти инфратузилмаси) – технологик мажмуа бўлиб, ушбу мажмуа фаолиятини таъминловчи темир йўлларни, темир йўл станцияларини, электр таъминоти қурилмаларини, алоқа тармоқларини, сигнализация, марказлаштириш ва блоклаш тизимларини, ахборот мажмуаларини, ҳаракатни бошқариш тизимини, бинолар, иншоотлар, қурилмалар, жиҳозлар ва ускуналарни ўз ичига олади;

юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмаси объекти (кейинги ўринларда – темир йўл транспорти инфратузилмаси объекти) – темир йўл транспорти инфратузилмаси қуйи тизимларининг таркибий қисми ёки унинг қуйи тизимларининг таркибий қисмлари тўплами;

юқори тезликдаги темир йўл транспорти хавфсизлиги – юқори тезликдаги темир йўл транспортининг фуқаролар ҳаёти ва соғлиғига, жисмоний ва юридик шахслар мол-мулкига, давлат мулкига, шунингдек, атроф-муҳит, ҳайвонот ҳамда ўсимликлар дунёсига зарар етказиш билан боғлиқ йўл қўйиб бўлмайдиган хавф-хатар мавжуд бўлмаган ҳолати;

юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркиби (кейинги ўринларда – ҳаракатдаги таркиб) – йўловчилар ва (ёки) багажни, почта жўнатмаларини ташиш учун мўлжалланган, ҳаракатланиш тезлиги 200 km/h дан ортиқ бўлган ҳаракатдаги таркибни шакллантирадиган моторли ва моторсиз вагонлар;

ҳаракатдаги таркиб бирлиги – ҳаракатдаги таркибни шакллантирадиган моторли ва моторсиз вагонлар;

ҳаракатдаги таркибнинг таркибий қисми – ҳаракатдаги таркибнинг конструкциясига кирувчи ҳамда ундан хавфсиз фойдаланишни, хизмат кўрсатувчи ходимлар ва (ёки) йўловчилар хавфсизлигини таъминловчи деталь, йиғма бирлик, мажмуа ёки уларнинг тўплами;

ҳаракатдаги таркиб тормозланиши – тезликни камайтириш ёки ҳаракатланаётган ҳаракатдаги таркибни тўхтатиш мақсадида тормоз тизимини бошқариш учун асбоб ва қурилмаларга таъсир қилиш.

2-боб. Хавфсизлик талаблари

6. Ушбу Техник регламент зарар етказиш хавфи даражасини ҳисобга олган ҳолда темир йўл транспорти инфратузилмаси учун:

а) нурланиш хавфсизлиги;

- б) биологик хавфсизлик;
- в) портлаш хавфсизлиги;
- г) гидрометеорологик хавфсизлик;
- д) механик хавфсизлик;
- е) ёнғин хавфсизлиги;
- ж) саноат хавфсизлиги;
- з) термик хавфсизлик;
- и) кимёвий хавфсизлик;
- к) электр хавфсизлиги;
- л) асбоб ва жиҳозлар хавфсиз ишлашини таъминлаш қисмида электромагнит мослашувчанлик;
- м) ўлчашларнинг ягона бирликда бўлишини таъминлайдиган зарур минимал талабларни белгилайди.

7. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини ва темир йўл маҳсулотини лойиҳалаштиришда хавф даражаси ҳисоб-китоб, экспертлар фикри орқали ва экспериментал йўл билан, шу жумладан, ўхшаш темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулотидан фойдаланиш бўйича маълумотлар асосида баҳоланиши лозим. Хавф даражасини баҳолаш услублари мувофиқликни баҳолаш (тасдиқлаш) мақсадлари учун қўлланадиган техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларда белгиланиши мумкин.

8. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулоти хавфсизлиги:

а) темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулотини лойиҳалаштиришда илмий-тадқиқот ҳамда тажриба-конструкторлик ишлари комплексини амалга ошириш;

б) синовдан ўтказилган техник ечимларни қўллаш;

в) темир йўл маҳсулотининг тайинланган хизмат муддатлари ва (ёки) ресурсларини белгилаш, шунингдек, техник хизмат кўрсатиш ҳамда таъмирлашни зарур даврийлик билан ўтказиш;

г) синовдан ўтказилган услубларга асосланган ҳисоб-китоблар комплексини амалга ошириш;

д) темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини ва темир йўл маҳсулотини фойдаланиш параметрлари ҳамда шартларидан келиб чиққан ҳолда лойиҳалаштириш (шу жумладан, тадқиқотлар олиб бориш), ишлаб чиқариш, қуриш, монтаж қилиш, созлаш ва фойдаланишга топширишда қўлланадиган материаллар ва моддаларни танлаш;

е) темир йўл маҳсулотининг чекловли ҳолатлари мезонларини белгилаш;

ж) лойиҳаловчи томонидан амалга ошириладиган муаллифлик назорати орқали лойиҳа ҳужжатлари талабларига риоя этилишини назорат қилиш;

з) темир йўл маҳсулотини утилизация қилиш шартлари ва усуллари аниқлаш;

и) ҳаракатдаги таркиб учун хавфли об-ҳаво ҳодисалари параметрларини белгилаш ва ушбу хавфли об-ҳаво ҳодисалари юзага келишини асбоб-ускуналар ёрдамида мониторинг қилишни ташкил этиш;

к) темир йўл маҳсулотининг мувофиқлигини баҳолаш орқали таъминланади.

9. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ҳамда темир йўл маҳсулоти ўзининг мустаҳкамлиги, бардошлилиги ва техник ҳолати бўйича ҳаракатдаги таркибнинг рухсат этилган қийматлар доирасида энг юқори тезликда хавфсиз ҳаракатланишини таъминлаши лозим.

10. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулоти:

- а) ҳаракатдаги темир йўл таркиби габаритига риоя қилинишини;
- б) иморатларга яқинлашиш габаритига риоя қилинишини;
- в) иқлим, геофизик ва механик ташқи таъсирларни ҳисобга олган ҳолда фойдаланиш шартлари бажарилишини;
- г) темир йўл транспорти инфратузилмаси ва ушбу инфратузилмада фойдаланилаётган бошқа ҳаракатдаги темир йўл таркибига техник жиҳатдан мосликни;
- д) ғилдираклар издан чиқиб кетишига қарши бардошлиликни;
- е) йўлнинг оғма участкаларида ҳаракатдаги таркибнинг ағдарилиб кетишига қарши бардошлиликни;
- ж) тўхтаб туриш жойидан ўз-ўзидан ҳаракатланишнинг олдини олишни;
- з) ҳаракатдаги таркибнинг динамик кучланишни узатиш учун тортиш ва тормозлаш режимларида уланишини;
- и) рухсат этилган тормозлаш йўлини;
- к) темир йўлга тушадиган юкламанинг, максимал куч таъсирининг, ҳисоб-китобларга кўра ўққа тушадиган юкламаларнинг ошиб кетмаслигини;
- л) ҳаракатдаги таркибнинг таркибий қисмлари темир йўлга тушиб кетишининг олди олинишини;
- м) тортиш кучи, тормозлаш ва тезланиш қийматларининг йўл қўйилган чегаравий кўрсаткичларга мувофиқлигини;
- н) санитария-эпидемиологик, экологик ва гидрометеорологик хавфсизликни;
- о) асбоб ва жиҳозларнинг хавфсиз ишлашини таъминлаш қисмида электр жиҳозларнинг электромагнит мослашувчанлигини;
- п) электр жиҳозларнинг темир йўл транспорти инфратузилмасининг темир йўл автоматикаси ва телемеханикаси, темир йўл электр алоқаси қурилмалари билан электромагнит мослашувчанлигини;

- р) ёнғин хавфсизлиги талабларининг бажарилишини;
 - с) юкланишнинг йўл қўйилган режимларида ва таъсирларда мустаҳкамликни;
 - т) бўйлама ва кўндаланг ҳисобланган динамик юкламаларни қўллашда пластик шакл ўзгаришларининг бўлмаслигини;
 - у) юкланишнинг кам циклли ва кўп циклли режимларида толиқишга қаршилиқни;
 - ф) фойдаланиш режимларининг барча диапазонларида (электр таъминотининг номинал ва чегаравий режимларида) электр жиҳозлари ишининг хавфсизлиги ва ишончлилигини;
 - х) ҳаракатдаги таркиб таркибий қисмларида уларнинг ўзаро бир-бирига ҳамда конструкторлик ҳужжатларида назарда тутилмаган темир йўл транспорти инфратузилмасининг элементларига тегиб кетиш жойлари бўлмаслигини;
 - ц) темир йўлларнинг эгри чизикли участкаларида ҳаракатдаги темир йўл таркибининг уланишини;
 - ч) энергетик самарадорлик талабларига мувофиқликни таъминлаши лозим.
11. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини ва темир йўл маҳсулотини лойиҳалаштиришда лойиҳаловчи (ишлаб чиқувчи) инсонлар ҳаёти ҳамда соғлиғига, жониворларга, ўсимликларга зарарли ва (ёки) хавфли таъсирларнинг экология соҳасига оид қонунчилик ҳужжатларида белгиланган йўл қўйилиши мумкин бўлган даражасини таъминлайдиган ечимларни танлаши лозим.
12. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулотининг лойиҳаловчи (ишлаб чиқувчи) томонидан танланган конструкциялари тайинланган хизмат муддати ва (ёки) ресурси, тайинланган сақлаш муддати даврида хавфсиз бўлиши, шунингдек, фойдаланиш жараёнида улар учраши мумкин бўлган таъсирлар ва юкламаларга чидамли бўлиши лозим.
13. Ҳаракатдаги таркиб ҳамда унинг таркибий қисмларини лойиҳалаштиришда лойиҳаловчи (ишлаб чиқувчи) ҳаракатдаги таркибнинг тўқнашуви ва (ёки) издан чиқиши ҳолатларида хизмат кўрсатувчи ходимлар ва (ёки) йўловчиларни ҳимоя қилиш учун авария ҳолатида крэш-тизимларни назарда тутиши лозим.
14. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулотини лойиҳалаштиришда лойиҳаловчи (ишлаб чиқувчи) зарур ҳолларда, темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулоти фаолиятининг хавфсизлигини таъминлайдиган дастурий воситаларни назарда тутиши лозим.
15. Ҳаракатдаги таркиб ва унинг таркибий қисмлари конструкциясига, шунингдек, темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларининг қурилиш лойиҳа ҳужжатларига ўзгартишлар киритишда ушбу Техник регламентда назарда тутилган ва лойиҳалаштириш пайтида белгиланган хавфсизлик талаблари пасайтирилмаслиги керак.

16. Темир йўл маҳсулотининг конструкциясига ёки уни ишлаб чиқариш технологиясига хавфсизликка таъсир кўрсатувчи ўзгартиришлар киритилган ҳолларда, ушбу Техник регламентнинг 5-бобида белгиланган тартибда темир йўл маҳсулотининг мувофиқлиги мажбурий равишда тасдиқланиши лозим.

17. Темир йўл маҳсулотидан ҳосил бўладиган электромагнит шовқинлар даражаси, ушбу шовқинлар темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари, бошқа темир йўл маҳсулоти, шунингдек, ҳаракатдаги таркибнинг иш қобилиятига таъсир қилмайдиган қийматлардан ошмаслиги лозим.

18. Куйи тизимлар таркибий қисмларининг хавфли элементларидан фойдаланиш тўхтатилганидан кейин улардан фойдаланиш эҳтимолининг олдини олиш мақсадида темир йўл маҳсулоти учун утилизация қилиш тартиби назарда тутилиши лозим.

19. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулоти фойдаланишга топширилишидан олдин лойиҳалаштириш ҳужжатларида назарда тутилган жойларда хавфлар ҳамда хавфсиз фойдаланиш шартлари тўғрисидаги огоҳлантирувчи ёзувлар ёзиб қўйилган ва (ёки) белгилар ўрнатилган бўлиши лозим.

20. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулотини фойдаланишга топширишда фойдаланиш ҳамда таъмирлаш ҳужжатлари тўплами бўлиши шарт.

21. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулотини лойиҳалаштириш, қуриш ҳамда фойдаланишга топширишда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги қонунчилик ҳужжатлари талаблари бажарилиши лозим.

22. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулотини лойиҳалаштиришда атроф-муҳитга антропоген таъсирнинг рухсат этилган меъёрлари ҳисобга олиниши, атроф-муҳит ифлосланишининг олдини олиш ва бартараф этиш чоралари ҳамда ишлаб чиқариш ва маиший чиқиндиларни жойлаштириш усуллари назарда тутилиши, атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, табиий муҳитни қайта тиклаш, шунингдек, табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш ҳамда уларни қайта тиклашга ёрдам берадиган ресурс тежовчи, кам чиқиндили, чиқиндисиз ва бошқа замонавий технологиялар қўлланиши лозим.

23. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулотини қуриш вақтида қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, табиий муҳитни қайта тиклаш, ерларни рекультивация қилиш ва ҳудудларни кўкаламзорлаштириш бўйича чоралар кўрилиши лозим.

24. Темир йўл инфратузилмаси объектлари ва темир йўл маҳсулотини лойиҳалаштириш, қуриш ва фойдаланишга топширишда ёввойи ҳайвонларнинг кўчиб ўтиш йўллари ва доимий яшаш жойлари (шу жумладан, болалаш ҳамда қишлаш даврида) сақлаб қолинишини таъминлаш бўйича чоратадбирларни (эстокада, кўприк, виадук, ерости ёки ерусти ўтиш жойлари ва бошқалар) назарда тутиш ҳамда амалга ошириш лозим.

25. Ҳаракатдаги таркиб, унинг ускуналари жойлашуви ва монтажи фойдаланиш, кўриқдан ўтказиш, техник хизмат кўрсатиш, таъмирлаш чоғида хизмат кўрсатувчи ходимларнинг хавфсизлигини таъминлаши лозим.

Ҳаракатдаги таркибда ундан фойдаланиш, уни кўриқдан ўтказиш, таъмирлаш, унга техник хизмат кўрсатишда хизмат кўрсатувчи ходимларнинг хавфсизлигини таъминлайдиган махсус зинапоё, тутқич ёки мосламалар бўлиши лозим.

26. Ҳаракатдаги таркиб бошқаруви, назорат ва хавфсизлик тизимлари унинг фойдаланиш бўйича қўлланмасида назарда тутилган барча иш режимларида ҳамда барча ташқи таъсирлар чоғида ишлаш қобилиятини таъминлаши лозим.

Ҳаракатдаги таркибни бошқариш ва назорат тизимлари хизмат кўрсатувчи ходимлар йўл қўйиши мумкин бўлган мантиқий хатоларда хавфли вазиятлар юзага келишини истисно этиши лозим.

27. Бошқарув, назорат ва хавфсизлик тизимлари ҳаракатдаги таркиб ва унинг таркибий қисмлари соз ҳолатининг хавфсизликка таҳдид солувчи ҳолатларга олиб келиши мумкин бўлган бузилишлари ҳақида огоҳлантирадиган сигнализация ҳамда ахборот узатувчи воситаларни ўз ичига олиши лозим.

28. Ҳаракатдаги таркибнинг ўзига ўрнатиладиган, шунингдек, материал ташувчиларда етказиб бериладиган дастурий воситалар:

а) техник воситаларнинг носозликлари ва (ёки) ишдан чиқишлари сабабли қайта ишга туширилгандан сўнг ишлаш қобилияти ҳамда ўзининг носозликларида яхлитлигини сақлаб қолиши;

б) маълумотни сақлаш, киритиш, қайта ишлаш ва чиқариб олиш чоғида компьютер вирусларидан, рухсатсиз фойдаланиш эҳтимолидан, ишдан чиқиш, хатолик ва носозликлар оқибатларидан, ахборот тасодифан ўзгариши эҳтимолидан ҳимояланганлики;

в) илова қилинган ҳужжатларда баён қилинган хусусиятлар ва таърифларга мувофиқликни таъминлаши лозим.

29. Ҳаракатдаги таркиб дастурий таъминотнинг ушбу Техник регламент талабларига мувофиқлиги тўғрисидаги декларацияда кўрсатилган версиядаги дастурий таъминотга эга бўлиши лозим.

30. Ҳаракатдаги таркибни бошқариш, назорат қилиш ва хавфсизлигини таъминлаш тизими электр, гидравлик ва (ёки) пневматик қисмлар аппаратларининг носозликлари, дастурий таъминотнинг ишдан чиқиши, тортиш узатмаси ва бошқа жиҳозларнинг ишлаши ҳолатларида ҳаракатдаги таркибнинг хавфсиз ҳолати бузилишига олиб келиши мумкин бўлган хусусиятлар ва иш режимларининг ўзгаришига йўл қўймаслиги керак.

Хавфсизликни таъминловчи борт ускуналари соз ҳолатда ишлаётганда бошқарув тизимининг ишдан чиқиши ҳаракатдаги таркибнинг тўхтаб қолишига ва унинг лойиҳа бўйича хусусиятлари бузилишига олиб келмаслиги лозим.

31. Ҳаракатдаги таркиб бошқарувини таъминлайдиган асбоб-ускуналар:

а) конструкторлик ҳужжатларига мувофиқ равишда ёзув ва (ёки) рамзлар билан таъминланган бўлиши;

б) беихтиёр ёқилиши, ўчиб қолиши ёки қайта ўчиб-ёниши эҳтимоли истисно қилинган тарзда лойиҳалаштирилган ва жойлаштирилган бўлиши;

в) бажариладиган функцияларнинг аҳамияти, фойдаланиш кетма-кетлиги ва частотаси ҳисобга олинган ҳолда жойлаштирилган бўлиши лозим.

32. Ҳаракатдаги таркиб куйидаги ускуналар билан жиҳозланган бўлиши лозим:

а) поезд радиоалоқаси;

б) кириш ва чиқиш светофорларига, темир йўл кесишмалари ва станцияларига яқинлашганда ҳаракатланиш тезлигини назорат қилишни ҳамда нутқий ахборотни олиш (узатиш) имкониятини таъминловчи автоматлаштирилган бошқарув тизими;

в) ҳаракатланиш параметрларининг регистраторлари;

г) локомотив автоматик сигнализацияси;

д) электропневматик тормоз;

е) “йўловчи-машинист” алоқаси;

ж) эшиклар ёпилишини назорат қилиш сигнализацияси;

з) автоматлашган ёнғин сигнализацияси.

33. Ҳаракатдаги таркибнинг бош вагонлари ҳаракат хавфсизлигини таъминлашга ёрдам берувчи сунъий йўлдош навигация ускуналари билан жиҳозланган бўлиши лозим.

34. Ҳаракатдаги таркибнинг хавфсизликни таъминловчи борт ускуналари:

а) станция ва перегонларда диспетчерлик марказлаштириш ҳамда диспетчерлик назорати тизими, сигнализация тизимлари, сигнализация, марказлаштириш ва блоклаш тизимларидан, шунингдек, бошқа ҳаракатдаги таркибнинг хавфсизлик борт ускуналаридан поезд ҳолатига оид сигналларни қабул қилиш;

б) ҳаракатдаги таркибнинг ҳаракатланиш параметрлари аниқланишини;

в) ҳаракатдаги таркиб ҳаракатланиши тўғрисидаги маълумотлар қайд этилишини;

г) ҳаракатдаги таркиб тизим ва ускуналари диагностикасини, шу жумладан, ўзини ўзи диагностика қилишни;

д) электропневматик тормозлаш бошқарилишини;

е) ҳаракатдаги таркибнинг ўз-ўзидан ҳаракатланиши назоратини;

ж) машинист хушёрлигининг даврий назоратини;

з) ҳаракатдаги таркибнинг маълумотлар узатиш бўйича умумий канали орқали, шу жумладан, ҳаракатдаги таркибда жойлашган алоқа воситаларидан фойдаланган ҳолда ахборот алмашинуви таъминланишини;

и) машинистга ахборот етказилишини;

к) ҳаракатдаги таркибни машинист томонидан бошқариш имконияти йўқотилган ҳолатларда ҳаракатдаги таркиб автоматлашган тарзда тўхташини таъминлаши лозим.

35. Ҳаракатдаги таркиб машинисти кабинасининг конструкцияси куйидагиларни таъминлаши лозим:

а) “ўтириш” ва “тик туриш” ҳолатидаги локомотив бригадасига ҳаракатланиш йўли, пол устки сигналлари, кўшни йўллар, таркиблар ва контакт тизимини ҳеч қандай тўсиқларсиз кўришни;

б) вагонлар таркибига яқинлашганда “тик туриш” ҳолатида локомотив бригадаси ходимларидан бирининг ҳамда манёврларда иштирок этаётган ходимлар иш зонасининг кўринишини;

в) йил ва сутканинг ҳар қандай вақтида, ҳар қандай об-ҳаво шароитида, ҳаракатнинг барча тезликларида машинист кабинасидан ҳеч қандай тўсиқликсиз кўринишни таъминлаши лозим.

36. Ҳаракатдаги таркиб машинист кабинасининг олд ойналари ишончли маҳкамланган ва зичлаштиргичларга эга бўлиши лозим.

37. Ҳаракатдаги таркиб машинисти кабинасининг жойлашув режаси, локомотив бригадаси иш жойи, бошқариш асбоблари ва ускуналари, ахборотни акс эттириш тизимларининг жойлашуви, машинист ўриндиғининг конструкцияси эргономика ва тизим техникаси талабларига жавоб бериши лозим.

Бошқарув пульти ҳамда машинист ва унинг ёрдамчиси иш жойини лойиҳалаштиришда, “тик туриш” ва “ўтириш” ҳолатларида бошқариш қулайлигини таъминловчи эргономика талаблари инобатга олиниши лозим.

Бошқарув асбоб-ускуналари, ўлчаш асбоб-ускуналари, бошқарув пультидаги нурли индикаторлар жойлашуви ва конструкцияси кундузги ва тунги вақтда нурнинг тўғридан-тўғри тушиши ёки акс этишидан ҳосил бўлувчи шуълалар мавжуд бўлмаганда, кўрсатиб ўтилган асбоб-ускуналар кўрсаткичларининг тиниқ кўринишини таъминлаши лозим.

Машинист кабинасидаги ёруғлик параметрлари, ўлчаш асбоб-ускуналари шкалаларининг ёрқинлиги рухсат этилган кўрсаткичлар чегарасида бўлиши лозим.

38. Ҳаракатдаги таркиб умумий, маҳаллий ва авария ҳолатида ёритиш тизимлари билан жиҳозланган бўлиши лозим.

Авария ҳолатида ёритиш тизими асосий таъминот манбаида кучланиш бўлмаганда автоном таъминот манбаига (аккумулятор батареясига) автоматик тарзда ўтиши лозим. Бунда авария ҳолатида ёритиш тизимини қўлда ёкиш имконияти назарда тутилган бўлиши лозим.

39. Ҳаракатдаги таркибнинг машинист кабинасини ёрдамчи мосламалардан фойдаланган ҳолда ён деразалар орқали фавқулодда тарк этиш имконияти назарда тутилган бўлиши лозим.

Ҳаракатдаги таркиб вагоннинг ҳар бир томонидан авария ҳолатида чиқиш жойлари билан жиҳозланган бўлиши ҳамда зарур ҳолларда хизмат кўрсатувчи ходимлар ва (ёки) йўловчиларни авария ҳолатида эвакуация қилиш воситаларига эга бўлиши лозим.

Авария ҳолатида чиқиш жойини очишга битта одамнинг кучи етарли бўлиши лозим.

40. Ҳаракатдаги таркибнинг хизмат кўрсатувчи ходимлар ва (ёки) йўловчилар учун мўлжалланган ички хоналари дераза ойналари тўхтаб турганда ёки ҳаракатланиш йўлида ҳаракатдаги таркибга зарбли таъсирлар бўлган вазиятларда хизмат кўрсатувчи ходимлар ва (ёки) йўловчилар хавфсизлигини таъминлаши лозим.

41. Ҳаракатдаги таркибнинг кўздан кечириш, созлаш ва техник хизмат кўрсатишни талаб қилувчи ички қисмлари ҳамда зарур ҳолларда ташқи ишчи ускуналари кўшимча равишда ёритиш имкониятига эга бўлиши лозим.

42. Ҳаракатдаги таркиб тормозлаш пайтида секинлашишни ёки ҳисобланган тормозлаш йўли чегарасида тўхташни таъминловчи автоматик тормозлар билан жиҳозланган бўлиши лозим.

Ҳаракатдаги таркибнинг автоматик тормозлари фойдаланишнинг турли шароитларида зарур функционаллик ва ишончлилик жиҳатларига эга бўлиши, бир маромда тормозлашни таъминлаши, шунингдек, тормоз магистрали бутлиги бузилганда ёки ҳаракатдаги таркиб бирликларининг рухсатсиз узилишида ҳаракатдаги таркибнинг тўхташини таъминлаши лозим.

43. Автоматик тормозлар ҳаракатдаги таркибнинг узунлигига ва темир йўл профилига қараб тормозлашнинг турли хил режимларини қўллаш имкониятини таъминлаши лозим.

44. Ҳаракатдаги таркибдаги стоп-кранлар йўловчи вагонларининг ичкарасида ўрнатилиб, пломбаланган бўлиши лозим.

Стоп-кран ишлаб кетган вақтда уни йўловчилар томонидан ўчириш имконияти истисно этилиши лозим. Поезд бригадаси стоп-кран ишлаб кетганлиги тўғрисида овозли ва визуал кўринишда хабардор қилиниши лозим. Йўловчи вагонлардаги стоп-кранларни машинист кабинасидан блоклаш имконияти мавжуд бўлиши лозим.

45. Ҳаракатдаги таркиб тўхтаб туриш тормозлари билан жиҳозланган бўлиши лозим.

Ҳаракатдаги таркибнинг тўхтаб туриш тормозлари ҳисоб-китобларга кўра тормозлашни ва ҳаракатдаги таркиб бирлигини йўл қўйиладиган қийматлар чегарасида ушлаб туришни таъминлаши лозим.

Тўхтаб туриш қўл тормози штурвали, штурвалнинг ўз-ўзидан айланишини истисно қилувчи ускуна билан жиҳозланган бўлиши лозим.

Автоматлашган тўхтаб туриш тормозлари қўлланилишига йўл қўйилади.

46. Узилиши ёки синиши натижасида темир йўлга тушиб кетишига ёки ҳаракатдаги таркиб габаритдан ташқарига чиқиб кетишига сабаб бўлиши мумкин бўлган ҳаракатдаги таркибнинг таркибий қисмлари улар ҳимоя қилаётган жиҳозларнинг оғирлигини йўл қўйилган қийматлар доирасида кўтара оладиган сақловчи ускуналарга эга бўлиши лозим.

47. Ҳаракатдаги таркибнинг асосий ҳаво резервуарлари ва аккумулятор батареялари машинист кабинаси, йўловчи ташиш салонлари ва хизмат кўрсатувчи ходимлар учун мўлжалланган хоналарнинг ташқарисида ўрнатилиши лозим.

48. Ҳаракатдаги таркиб электродинамик тормозининг (мавжуд бўлганида) ҳаракати хизмат доирасида ёки шошилишч тормозлашда пневматик ва электропневматик тормозлар иши билан мувофиқлашган бўлиши лозим. Электродинамик тормоз ишдан чиққанда унинг автоматлашган равишда пневматик тормоз билан алмаштирилиши таъминланиши лозим.

49. Ҳаракатдаги таркибда тормозлаш самарадорлигини ва ҳаракат хавфсизлигини ошириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар (масалан, дискли, магнит рельсли тормозларни қўллаш) назарда тутилган бўлиши лозим.

50. Ҳаракатдаги таркиб ҳаракатдаги темир йўл таркибининг ўз-ўзидан ажралиб кетишини истисно қиладиган ва фавқулодда вазиятларда унинг эвакуация қилинишини таъминлайдиган улаш ускунаси билан жиҳозланган бўлиши лозим.

Автоулагич жиҳози таркибида энергия ютувчи аппарат бўлиши лозим.

51. Ҳаракатдаги таркиб ғилдирак жуфтликларининг ғилдираклари, ўқи ва бандажи конструкторлик ҳужжатларига мувофиқ тўлиқ текширувдан ўтказиш ёки хизмат муддатининг даврлари давомида нуқсонларнинг (ёриқлар) юзага келиши ва ривожланишига барқарорликни таъминлайдиган статик қувват захирасига ва толиқишга қарши зарур коэффициентга эга бўлиши лозим.

Ғилдираклар, ўқ ва бандажларнинг механик хоссалари, зарб кучи ва қолдиқ таранглик ҳолати тайинланган хизмат муддати давомида уларнинг механик хавфсизлигини таъминлаши лозим.

52. Ҳаракатдаги таркиб ва унинг таркибий қисмларини лойиҳалаштириш ҳамда ишлаб чиқаришда фойдаланиладиган материаллар ва моддалар одамлар ҳамда атроф-муҳит учун хавфсиз бўлиши лозим.

53. Ҳаракатдаги таркиб машинист кабиналарининг, ҳаракатдаги таркиб ички хоналарининг микроклим кўрсаткичлари, шовқин, инфратовуш, тебраниш, ультратовуш даражаси, электромагнит нурланиш, ёритиш, ҳаво таркиби кўрсаткичлари иш ўринлари учун рухсат этиладиган қийматлардан ошмаслиги лозим.

Ҳаракатдаги таркибнинг ташқи шовқини рухсат этиладиган қийматлардан ошмаслиги лозим.

54. Ҳаракатдаги таркиб ва унинг таркибий қисмларини ишлаб чиқариш, улардан фойдаланиш, уларга техник хизмат кўрсатиш ҳамда таъмирлаш жараёнида суюқликлар (кислота, ишқор, суюлтирилган газлар) ва ёқилғимойлаш моддаларини қўллаш инсонларнинг ҳаёти ҳамда соғлиғига, жониворлар ва ўсимликларга хавфли таъсирларнинг юзага келишига олиб келмаслиги лозим.

55. Ҳаракатдаги таркибнинг зинапоялари ва тутқичлари ишончли маҳкамланган бўлиши лозим. Зиналар, майдонлар, зинопоялар ва настилар юзаси сирпанишга тўсқинлик қилиши лозим.

56. Ҳаракатдаги таркибнинг конструкциясида домкрат билан кўтариш учун махсус жойлар инобатга олинган бўлиши лозим. Домкратнинг бош қисми билан туташтиришга мўлжалланган сирт сирпанишга тўсқинлик қилиши лозим.

Гилдирак жуфтликлари рельсдан чиқиб кетган ҳолларда ҳаракатдаги таркибнинг ҳар бир бирлигини кранлар ва домкратлар билан кўтариш имконияти, шунингдек, гилдирак жуфтликлари сиқилиб қолганда уларни ташиш имконияти инобатга олинган бўлиши лозим.

57. Ҳаракатдаги таркиб ва унинг таркибий қисмлари конструкцияси ҳамда жиҳозларининг ташқарига чиқиб турувчи деталлари хизмат кўрсатувчи ходимлар ва (ёки) йўловчиларни жароҳатлайдиган ўтқир ёнлар, қирралар ҳамда бурчакларга эга бўлмаслиги лозим.

58. Ҳаракатдаги таркиб вагонларининг салонлари, ҳаракатдаги таркибнинг машинист кабинаси ички юзаларини пардозлаш ишлари учун фойдаланиладиган материаллар ва моддалар ёнғин келиб чиқиши ва ривожланиши ҳамда ёнғин хавфли омилларининг инсонларга таъсир кўрсатиши хавфи даражасининг йўл қўйиладиган қийматларидан ошмаслиги керак.

Йўловчи вагонларида вагон кузатувчилари купелари мавжуд бўлса, вагон кузатувчилари купеси ва йўловчилар салони ораси, купели вагонларда эса купелар ораси ёнғинни ушлаб қолувчи тўсиқлар билан жиҳозланган бўлиши лозим. Купесиз вагонларнинг шифт усти ва купели вагонлар катта (асосий) йўлагининг шифт усти ёнғинни ушлаб қолувчи тўсиқларни ўрнатиш йўли билан камида учта зонага ажратилган бўлиши лозим.

Ҳаракатдаги таркибнинг машинист кабинаси ҳаракатдаги таркибнинг қолган қисмидан ёнғинни ушлаб қолувчи тўсиқлар билан тўсилган бўлиши лозим.

59. Ҳаракатдаги таркибда хизмат кўрсатувчи ходимлар ва йўловчиларнинг ўтиш йўлаклари бўйлаб вагондан вагонга хавфсиз ўтиши таъминланиши лозим. Ўтиш майдончаларининг конструкцияси ёпиқ турда бўлиши лозим, яъни хизмат кўрсатувчи ходимлар ва йўловчиларнинг ҳаракатдаги таркибнинг ташқи элементлари, темир йўл транспорти инфратузилмасининг контакт тармоғи, йўл изининг устки тузилиши ва шу каби бошқа элементлари билан тасодифий алоқа қилиш эҳтимолини истисно қилиши, шунингдек, хизмат кўрсатувчи ходимлар ва йўловчилар ўтиш майдонида бўлганда, уларга нисбатан атроф-муҳит омилларнинг салбий таъсирини камайтириши лозим.

60. Ҳаракатдаги таркиб ўриндик ва диванлари полга мустаҳкам маҳкамланган бўлиши ва конструкцияси уларнинг ағдарилиб кетиши (шу жумладан, шошилишч тормозланиш вақтида) эҳтимолини истисно этиши керак.

Йўловчилар ва хизмат кўрсатувчи ходимларнинг шахсий юкларини жойлаштириш ҳамда сақлаш жойлари шундай ҳисоб-китоблар билан жойлаштирилган бўлиши лозимки, бунда шошилишч тормозлаш ва (ёки) фавкулдда эвакуация пайтида йўловчилар ҳамда хизмат кўрсатувчи ходимларга улар томонидан шикаст етказилмаслиги лозим.

Ҳаракатдаги таркиб вагонларининг жойлашув режаси, йўловчилар ва хизмат кўрсатувчи ходимлар учун ўриндиқларнинг жойлашув схемаси эргономика ва тизим техникаси талабларига жавоб бериши лозим.

61. Ҳаракатдаги таркибда мавжуд дизель жиҳозлари, электр машиналари, вентиляторлар, компрессорлар ва бошқа асбоб-ускуналарнинг айланадиган қисмлари хизмат кўрсатувчи ходимлар ва йўловчиларнинг ҳаракатдаги таркибнинг ҳаракатланадиган қисмларига тасодифан тегиб кетишини истисно қилувчи махсус қурилмалар билан тўсилган бўлиши лозим.

62. Ҳаракатдаги таркибнинг электр жиҳозлари ортиқча юкланишда, қисқа туташувларда, ерга уланишнинг туташувларида, электр жиҳозларининг ортиқча кучланишида, шунингдек, рекуператив тормозлаш, ғилдирак жуфтликларининг жойида сирғаниши ва айланмасдан силжиб кетиши пайтидаги контакт тармоғидаги кучланишни ечишда ишлаб кетувчи ҳимоя ва сигнализацияга эга бўлиши лозим. Ҳимоянинг ишга тушиши электр жиҳозларининг шикастланишини истисно этиши ва хавфли оқибатларга, яъни туташ ёки ёнғинга олиб келувчи рухсат этилмайдиган қизиқ кетишга ва (ёки) электр жиҳозлари изоляциясининг тешилишига олиб келувчи ортиқча кучланишларга олиб келмаслиги лозим.

63. Ҳаракатдаги таркибнинг кучланиш остида бўлган электр жиҳозларининг ҳимояланмаган (изоляцияланмаган) қисмлари хизмат кўрсатувчи ходимлар ва (ёки) йўловчилар уларга тасодифан тегиб кетишининг олдини олувчи ҳимояга эга бўлиши лозим.

Электр жиҳозларининг металл қобиклари, шунингдек, носозлигида рухсат этилган қийматлардан каттароқ кучланиш остида бўлиб қолиши мумкин бўлган барча тўсиқлар (шу жумладан, қувурлар), ток ўтказувчи қисмларни маҳкамлаш учун конструкциялар ҳаракатдаги таркибнинг корпусига, ерга уланиши лозим.

64. Ҳаракатдаги таркиб электр ҳимоя воситалари тўпламини сақлаш учун махсус жойлар, шунингдек, ҳаракатдаги таркибдан хавфсиз фойдаланиш ва техник хизмат кўрсатиш учун зарур бўлган бошқа махсус ускуналар билан жиҳозланган бўлиши лозим.

65. Ҳаракатдаги таркиб ва унинг таркибий қисмлари юзага келтириб чиқараётган электромагнит шовқинлар даражасининг кўрсаткичлари темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари ва унда фойдаланилаётган ҳаракатдаги таркибнинг иш самарадорлигига ушбу шовқинлар таъсир қилмайдиган чегарадаги қиймат кўрсаткичларидан ошмаслиги лозим.

66. Ҳаракатдаги таркибнинг ҳаракатланишида юзага келадиган асосий ҳаво тўлқинининг ортиқча босими ва электрсизланиши йўловчи платформаларида ёки темир йўл яқинида бўлган йўловчиларга хавфли таъсир кўрсатмаслиги лозим.

67. Аккумулятор қутиси портлаш хавфидан холи бўлиши лозим.

68. Ҳаракатдаги таркиб ёнғин сигнализацияси тизимлари, ўт ўчириш қурилмалари, ўт ўчириш ускуналарини жойлаштириш учун махсус жойлар, ёнғинга қарши ускуналар билан жиҳозланган бўлиши лозим.

Ёнғин сигнализацияси тизимлари ёнғин содир бўлган жойни кўрсатган ҳолда акустик ва (ёки) оптик ахборот бериши, қабул қилиш-назорат қурилмаси билан хабар берувчиларнинг алоқа линияларидаги носозликларни (қисқа туташув, узилиш) автоматик ҳолда аниқлаши, шунингдек, уларнинг созлигини мунтазам баҳолаш имконияти таъминланган бўлиши лозим.

69. Ҳаракатдаги таркиб қуйидаги қурилмалар билан жиҳозланган бўлиши лозим:

а) кондиционер тизими (иситиш, совитиш, шамоллатиш), чекиш жойлари ҳавони рециркуляциясиз хонадан ташқарига чиқариб юборадиган алоҳида шамоллатиш тизими билан жиҳозланган бўлиши лозим;

б) поезд ички телефон алоқаси;

в) буксалар қизиқ кетишини назорат қилиш тизими;

г) ичимлик ва хўжалик сув таъминоти тизими;

д) экологик тоза ҳожатхона мажмуалари.

70. Ҳаракатдаги таркибнинг вагонлари бевосита йўловчи ташиш салонларида жойлашган, йўловчилар локомотив ёки поезд бригадаси билан алоқа ўрнатиши учун мўлжалланган ускуналар билан жиҳозланган бўлиши лозим.

71. Ҳаракатдаги таркиб вагонларининг кириш эшиклари хизмат кўрсатувчи ходимлар ва (ёки) йўловчилар хавфсизлигини таъминлайдиган очилиш (ёпилиш) тизимлари (қурилмаси) ва назорат тизими билан жиҳозланган бўлиши лозим.

Ҳаракатдаги таркиб вагонларининг кириш эшиклари поезд ҳаракатланаётганда уларни йўловчилар ёки бегона шахслар томонидан очилишини истисно этувчи қулфлаш қурилмалари билан жиҳозланган бўлиши лозим.

72. Ҳаракатдаги таркиб вагонларининг кириш эшиклари авария ҳолатида штат схемасига мувофиқ очилиб, ушбу ҳолатда қолиши лозим. Авария ҳолатида ҳаракатдаги таркиб тезлиги рухсат этилган қийматлар доирасида бўлганда тираб очиладиган кириш эшиклари қўл режимида очилиши лозим.

73. Ҳаракатдаги таркиб ногиронлиги бўлган шахслар ва ёш болали йўловчилар учун мўлжалланган жойлар билан жиҳозланган бўлиши лозим.

74. Ҳаракатдаги таркибнинг ҳаракатланиш имкониятлари чекланган фуқаролар учун мўлжалланган йўловчи вагонлари қуйидаги қурилмалар билан жиҳозланган бўлиши лозим:

а) ногиронлиги бўлган шахслар аравачасини тез кўтариш, тушириш ва ишончли маҳкамлашга мўлжалланган ускуналар;

б) кенгайтирилган майдонга эга бўлган махсус санузеллар;

в) кенгайтирилган ўтиш жойлари.

75. Ҳаракатдаги таркиб визуал ва овоз сигнал ускуналари билан жиҳозланган бўлиши лозим.

76. Ҳаракатдаги таркиб бош вагонларининг олд қисмлари прожектор ҳамда ўнг ва чап томонларидан иккита буфер сигнал чироқлари билан жиҳозланиши лозим.

Прожектор ҳаракатдаги таркиб бош вагони симметрияларининг кўндаланг ўқи бўйлаб ўрнатилиши лозим. Прожекторнинг бўйлама нури темир йўлнинг горизонтал текислигига параллель равишда йўналтирилиши лозим. Прожекторни ёқиш схемаси ёруғликнинг номинал бўйлама кучини таъминлайдиган ёрқин чироқни ва хира чироқни ёқиш имкониятини назарда тутиши лозим.

Ҳаракатдаги таркиб ҳаракатланаётганда прожектор ишини захиралаш имконияти таъминланган бўлиши лозим.

77. Ҳаракатдаги таркиб овозли сигнал мосламалари — баланд овозли (тифонлар) ва паст овозли (хуштак) мосламалар билан жиҳозланган бўлиши лозим. Тифон ва хуштакни ёқиш мосламаси машинист ва ёрдамчи машинистга оптимал яқин масофада жойлашган бўлиши лозим. Ҳаракатдаги таркибнинг овозли сигналларини назорат қилиш тизими такрорланиши, яъни механик таъсир йўли билан тифоннинг ҳаво клапанини бевосита тўғридан-тўғри бошқариш ускуналарини ўз ичига олиши лозим.

78. Ҳаракатдаги таркибнинг ток қабул қилувчи ускунаси контакт симининг ишқаланиш юзасидан пастда жойлашган тўсиқларга урилганда, ток қабул қилувчи ускуна аvarия ҳолатида тушириш қурилмаси билан жиҳозланган бўлиши лозим.

Ҳаракатдаги таркиб ток қабул қилувчи ускунаси ёйини контакт симига тушадиган юкининг аэродинамик қийматининг статик кучига нисбати рухсат этилган қийматлардан ошмаслиги лозим.

79. Хавфсизликни таъминлаш мақсадида темир йўлларга, темир йўллар таркибий қисмларига ва темир йўллар таркибий қисмларининг элементларига қуйидаги талаблар белгиланади:

а) темир йўлларнинг барча таркибий қисмлари (ер кўтармаси, темир йўлларнинг ер устки қурилмалари ва бошқалар) ва темир йўл таркибий қисмларининг элементлари (рельслар, стрелкали ўтказгичлар, рельс маҳкамлагичлари, шпаллар, баласт ва бошқалар) мустаҳкамлиги, юк кўтариш қобилияти ва чидамлилиги жиҳатидан ҳаракатдаги таркибнинг рухсат этилган қийматлар доирасида энг юқори тезликда хавфсиз ҳаракатланишини таъминлаши лозим;

б) темир йўлларнинг ер устки қурилмалари ва ер кўтармаси темир йўлларнинг режадаги ҳамда бўйлама профилдаги ҳолати барқарорлигини таъминлаши лозим. Эгриликларнинг геометрик параметрлари ҳаракатдаги таркибнинг ғилдираклар рельсдан чиқиб кетишига ва ағдарилишга тўсқинлик қилувчи барқарорлигини таъминлайдиган ҳолатда белгиланиши лозим;

в) темир йўллар сув оқимлари ва сув ҳавзалари бўйлаб жойлашганда сув ўтказувчи иншоотларга яқинлашишда йўл четининг сатҳи, шунингдек, мустаҳкамловчи қирғоқларнинг юқори қисми белгиланган миқдордан ошиб кетиш эҳтимоли асосида ҳисобланган энг юқори сув сатҳидан кўтарилиши керак;

г) улоқсиз темир йўл конструкцияси поезд ва ҳарорат юкламасининг бир вақтдаги таъсирида рельс-шпалли панжаралар отилиб чиқишига йўл қўймаслиги лозим;

д) сунъий иншоотлар темир йўлларга ҳамда иншоотларнинг ўзига хавфсиз хизмат кўрсатишга мўлжалланган ускуналарга (йўлаклар, панжарали бошпаналар, кўприк тўшамаси, токчалар, камералар, зинапоялар, тутқичли тушиш жойлари, махсус кузатув ускуналари ва мосламалари, огоҳлантирувчи сигнализация ва бошқалар) эга бўлиши лозим;

е) стрелкали ўтказгичлар ҳаракатдаги таркиб ҳаракатланаётганда крестовиналар (темир йўл изларининг поездни бир йўлдан бошқа йўлга ўтказиб юборадиган қисми) ўткир учларининг (остряклар) ва ҳаракатланувчи қисмларининг белгиланмаган ҳаракатларини олдини олишга мўлжалланган ускуналарга эга бўлиши лозим;

ж) туннеллар кўндаланг кесимининг геометрик ўлчамлари ва конструктив ечимлари ҳаракатдаги таркибнинг туннелга кириши ҳамда туннелда ҳаракатланиши пайтида юзага келадиган ортиқча аэродинамик босим миқдорининг камайтирилишини ҳисобга олган ҳолда белгиланиши лозим;

з) темир йўл таркибий қисмларини ўз ичига олган темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини лойиҳалаштиришда, шунингдек, темир йўлларнинг таркибий қисмлари элементларини ўз ичига олган темир йўл маҳсулотини лойиҳалаштиришда туннелларда, ёпиқ чуқурликларда ва ерости станцияларида ҳаракатдаги таркиб максимал тезликда ўтаётганда аэродинамик босимнинг ўзгаришларини камайтириш бўйича қарор қабул қилиш учун махсус тадқиқотлар ўтказилиши лозим;

и) туннелдаги зарарли моддаларнинг таркиби атмосфера ҳавосидаги рухсат этилган максимал концентрациядан ортиқ бўлмаслиги лозим;

к) темир йўлларни лойиҳалаштириш ва қуришда уларнинг автомобиль йўллари ҳамда шаҳар йўловчи транспорти линиялари билан кесишмалари бир хил даражада бўлишига йўл қўйилмайди;

л) темир йўлларнинг темир йўл транспорти инфратузилмаси таркибига кирадиган ва кирмайдиган, турли мақсадларга мўлжалланган қувурлар билан ерусти ёки ерости (ер кўтармаси ости) усулларида кесишишига йўл қўйилади, бунда қувурлар белгиланган узоқликда ва чуқурликдаги (ерости усулида) химоя

кувурига ёки туннелга жойлаштирилиши лозим. Кўтармаларда кувур ўтказмаларини ўрнатишга йўл қўйилмайди. Темир йўллар ерусти кувурлари билан кесишганда иншоотларга яқинлашиш габаритига риоя этилиши лозим. Кўрсатиб ўтилган кесишмаларни жойлаштириш темир йўл транспорти инфратузилмасининг эгаси билан келишилади;

м) одамлар учун ўтиш жойлари, чорва молларини ҳайдаш ҳамда ёввойи ҳайвонларни кўчириш жойлари темир йўлларга нисбатан турли сатҳларда лойиҳалаштирилади ва жиҳозланади;

н) ён йўлдаги стрелкали ўтказгич орқали ҳаракатланаётган ҳаракатдаги таркибнинг белгиланган ҳаракат тезлиги рухсат этилган қийматлардан ошадиган қўндаланг тезланишларнинг пайдо бўлишига сабаб бўлмаслиги лозим;

о) ҳаракатдаги таркиб ўтаётганда темир йўл яқинида жойлашган аҳоли пунктлари, бинолар ва иншоотлар учун тебраниш даражаси рухсат этилган қийматлардан ошмаслиги лозим;

п) темир йўлга яқин жойлашган иншоотлар ва қурилмалар (шовқиндан ҳимоя қилиш деворлари ва бошқалар) ҳаракатдаги таркиб ўтаётганда хизмат кўрсатувчи ходимларни ҳимоя қилиш учун мўлжалланган пана жойларга эга бўлиши лозим;

р) темир йўл ҳаракатдаги таркибдан тарқалаётган шовқин даражасини рухсат этилган қийматларгача камайтириш учун мўлжалланган шовқинлардан ҳимоя қилувчи қурилмалар ва ускуналар билан жиҳозланган бўлиши лозим;

с) бегона одамлар ва ҳайвонларнинг темир йўлларга рухсатсиз кириб боришига йўл қўймаслик мақсадида темир йўл узунлиги бўйлаб тўсилган бўлиши лозим;

т) темир йўлларнинг тўсиқлари одамлар ва ҳайвонларнинг темир йўлларга рухсатсиз кириб боришга уринишларини аниқловчи техник воситалар билан жиҳозланган бўлиши лозим;

у) ҳаракатдаги таркибнинг ағдарилишига ва рельслардан чиқишига олиб келиши мумкин бўлган ён томондан урадиган кучли шамолли участкаларда бундай шамолларнинг белгиланган максимал тезликда ҳаракатланаётган ҳаракатдаги таркибга нисбатан таъсирини чеклаш бўйича чора-тадбирлар назарда тутилиши лозим;

ф) темир йўлларга қор уюми тушиши хавфини келтириб чиқарадиган жойлар қор ушлаб қолувчи қурилмалар билан жиҳозланган бўлиши лозим;

х) темир йўлларни лойиҳалаштиришда фавқулодда вазиятларда йўловчилар ва хизмат кўрсатувчи ходимларни ҳимоя қилиш чоралари кўрилиши лозим.

80. Хавфсизликни таъминлаш мақсадида темир йўл электр таъминотига, темир йўл электр таъминоти таркибий қисмларига ва темир йўл электр таъминоти таркибий қисмлари элементларига қуйидаги талаблар белгиланади:

а) қуйидагиларни таъминловчи шартларга риоя этиш:

кучланиш остида бўлган темир йўл электр таъминоти таркибий қисмлари элементларидан ерга уланган қисмлар, ернинг сатҳи, пиёдалар кўприклари тўшамаси, зинапоялар, йўловчи платформаларига хавфсиз масофани;

темир йўл электр таъминоти таркибий қисмлари элементларидан темир йўл транспорти инфратузилмаси таркибига кирмайдиган электр узатиш линияларига хавфсиз масофани;

электр ускуналари корпусларига ва бошқа металл конструкцияларга тегиш чоғида рухсат этилган кўрсаткичдан ортиқ бўлмаган кучланишни;

хавфли зоналарга рухсатсиз кириш ёки кучланиш остида бўлган темир йўл электр таъминоти таркибий қисмларининг элементларига тегиш учун тўсқинлик қиладиган тўсиқлар ва блоклашларнинг мавжудлигини;

темир йўл электр таъминоти таркибий қисмларининг элементларидан ҳосил бўладиган, рухсат этилган кўрсаткичдан ошмаган радиошовқин даражасини;

тортиш тармоғи ёки электр узатиш линиясининг автоматик равишда ўчирилишини;

темир йўл электр таъминоти ва темир йўл транспорти инфратузилмасининг бошқа қуйи тизимлари иш ҳолатининг шикастланишига ёки бузилишига олиб келиши мумкин бўлган шароитларда тортиш тармоғи ёки электр узатиш линияларининг автоматик тарзда ўчирилишини;

огоҳлантириш белгиларининг мавжудлигини;

нормал ва авария ҳолатидаги режимларда ёнгин хавфсизлиги таъминланишини;

б) параметрлари қуйидагиларни таъминлайдиган ускуналардан фойдаланиш:

изоляциянинг электр мустаҳкамлиги йўл қўйиладиган микдордан кам бўлмаслигини;

номинал токда ускунанинг ток ўтказувчи қисмларининг ҳарорати атроф-муҳит ҳароратидан рухсат этилган кўрсаткичдан баланд бўлмаслигини;

контакт тармоғи ажратгичининг ўчирилган ҳолати ҳақида сигнал мавжуд бўлмаганда, изоляция оралиғининг энг кам микдорининг изоляция оралиғининг энг катта микдорига нисбати рухсат этилган қийматдан кам бўлмаслигини;

контакт тармоғи таянчлари устунларининг, таянч пойдеворларининг ва кўндаланг ригелларнинг мустаҳкамлик бўйича хавфсизлик коэффициенти рухсат этилган кўрсаткичдан кам бўлмаслигини;

контакт тармоғининг таянч конструкциялари ўрта қисмидаги нисбий эгилиш йўл қўйиладиган қийматдан кам бўлмаслигини;

диодли ерга уланган мосламанинг тескари кучланиши рухсат этилган қийматдан кам бўлмаслигини;

импульсли кучланишнинг рухсат этилган қийматлари доирасида уланиш станцияларининг ҳимоя қурилмалари ишга тушишини;

электромагнит майдонларнинг хавфли ва зарарли таъсиридан ҳимояланиш лозим даражада бўлишини;

авария ҳолатидаги (ортиқча юкланиш, қизиқ кетиш, қисқа туташув ва бошқалар) режимда ишлаш вақтида темир йўл электр таъминоти таркибий қисмлари элементлари автоматик тарзда ўчиқ қолишини (унинг қисмлари ёниб кетишини истисно этган ҳолда);

в) қуйидагилар таъсирида темир йўл электр таъминоти ускуналарининг механик мустаҳкамлигини таъминлаш:

эксплуатация юкламалари;

ҳисобланган авария режимларидаги юкламалар;

монтаж юкламалари;

г) эксплуатация ёки авария режимидаги юкламаларнинг ва фойдаланиш минтақаси меъёрий кўрсаткичларига мос келадиган иқлим омилларининг, шу жумладан, минимал ҳарорат, максимал ҳарорат, шамол максимал тезлиги ёки шамолли музлаш режимларининг бир вақтнинг ўзида таъсири остида темир йўл электр таъминоти хавфсиз ишлаш қобилиятини таъминлаш;

д) тезкор ходимларнинг ва тезкор-таъмирлаш ходимларининг кучланиш остида қолиш эҳтимолидан ва электр токи уришидан хавфсизлигини қуйидагилар орқали таъминлаш:

барча аппаратларни кучланиш манбаларидан узиш имкониятини таъминловчи тақсимлаш мосламаларининг барча занжирларида (суриладиган (тортиб чиқариладиган) блокчи ячейкалар бундан мустасно) кўринадиган оралик сақлаган ҳолда ажратгичларни ўрнатиш;

тортиш подстанциясининг ва трансформатор подстанциясининг 1000 W дан ортиқ кучланишга эга барча тақсимлаш қурилмаларини, шунингдек, темир йўл электр таъминоти таркибий қисмларининг чизикли элементларини аппарат ва шиналар ерга уланишини таъминловчи стационар ерга улаш мосламалари ҳамда коммутация аппаратлари билан нотўғри операциялар бажарилишининг олдини оловчи блоклаш ускуналари ёки бошқа қурилмалар билан жиҳозлаш;

стационар тўсиқларни, трансформаторларга кўтарилиш учун нарвонларни ерга улаш мосламалари ёқилгандагина тўсиқларнинг очилиши, нарвонларнинг иш ҳолатига келиши имконини таъминловчи блоклаш ва бошқа қурилмалар билан жиҳозлаш;

е) темир йўл электр таъминоти таркибий қисмларининг элементларидан фойдаланган ҳолда ҳаракатдаги таркибни, темир йўл транспорти инфратузилмаси иншоотлари ва қурилмаларини уларнинг хавфсиз ишлашини таъминлайдиган ҳамда энергия самарадорлигини оширадиган сифат кўрсаткичларига эга электр энергияси билан таъминлаш.

81. Хавфсизликни таъминлаш мақсадида темир йўл автоматикаси ва телемеханикасига, темир йўл автоматикаси ва телемеханикасининг таркибий қисмларига ҳамда темир йўл автоматикаси ва телемеханикаси таркибий қисмлари элементларига қуйидаги талаблар белгиланади:

а) автоматика ва телемеханиканинг барча таркибий қисмлари ҳамда автоматика ҳамда телемеханиканинг таркибий қисмларининг барча элементлари ҳаракатдаги таркибнинг белгиланган тезлик ва минимал ҳаракатланиш интервали билан хавфсиз ҳаракатланишини таъминлаши лозим;

б) ҳаракатдаги таркиб ҳаракатининг диспетчерлик марказлаштируви ва диспетчерлик назорати қуйидагиларни таъминлаши лозим:

бир ёки бир неча темир йўл станциялари ва перегонларининг стрелкали ўтказгичлари ва светофорларини битта диспетчерлик марказидан марказлаштирилган ҳолда бошқариш, бунда ушбу станция ва темир йўл постларида электр марказлаштириш қурилмаларини захира бошқаруви билан таъминлаш;

перегонлар, станциялар ва станцияларга туташган блок-участка темир йўлларининг бўшлигини (ёки бандлигини) ва стрелкали ўтказгичлар ҳолатини, шунингдек, киришда, йўналишда ва чиқишда ўрнатилган светофорларнинг ишораларини узлуксиз назорат қилиш;

темир йўл станциялари ва перегонларда сигнализация, марказлаштириш ва блоклаш қурилмаларининг техник ҳолатини узлуксиз назорат қилиш;

блок-участкаларнинг сохта бандлик ҳолатида ҳаракатланиш параметрларини ўзгартириш имкониятини таъминлаш, шу жумладан, ҳаракатдаги таркибни шошилишч тўхтатиш ва ҳаракатдаги таркиб тақиқловчи ишорали светофордан ўтиб ҳаракатланиши учун рухсат бериш;

ҳаракатдаги таркибнинг ҳаракати ҳақида йўловчиларни хабардор қилиш учун зарур маълумотларни узатиш, шунингдек, ҳаракатдаги таркиб яқинлашаётгани тўғрисида темир йўлларда ишларни бажараётган ходимларни хабардор қилиш;

в) станция ва перегонларда сигнализация, марказлаштириш ва блоклаш қуйидагиларни таъминлаши шарт:

ҳаракатдаги таркибни станцияларда ва перегоннинг ҳар бир йўлида икки томон йўналишида белгиланган тезликда бир-бири билан кесишмайдиган белгиланган йўналишлар бўйлаб ўтказиш;

ҳаракатдаги таркиб темир йўлнинг бошқа ҳаракатдаги таркиб билан банд бўлган қисмига чиқишининг олдини олиш (блоклаш);

йўналишни тайёрлашда ҳаракатдаги таркиб ҳолатини назорат қилиш, стрелкаларни ўтказиш, уларнинг ҳолатини назорат қилиш ва блоклаш, шунингдек, светофорларни бошқариш ва ўзаро боғлиқ операцияларнинг зарур кетма-кетлигини бажариш;

қурилмалар ва техник воситаларнинг техник ҳолатини назорат қилиш ва зарур ҳолларда уларнинг захирасини яратиш;

станцияларда ҳаракатдаги таркиб яқинлашаётганлиги ҳақида автоматик тарзда огоҳлантириш;

ҳаракатдаги таркиб остида стрелка ўтказилишига йўл қўймаслик;

г) техник диагностика ва мониторинг тизими темир йўл автоматикаси ва телемеханикаси қурилмаларининг ишдан чиқишдан олдинги ҳолати назорат қилинишини таъминлаши лозим;

д) темир йўл автоматикаси ва телемеханикаси темир йўл транспорти инфратузилмасининг бошқа қуйи тизимлари ва ҳаракатдаги таркиб билан мос келиши лозим;

е) темир йўл автоматикаси ва телемеханикаси, темир йўл автоматикаси ва телемеханикаси таркибий қисмлари ҳамда темир йўл автоматикаси ва телемеханикаси таркибий қисмлари элементлари лойиҳалаштиришда назарда тутилган барча шароит ва режимларда, улар учун белгиланган хизмат муддати давомида яроқликлик ҳолатини сақлаб туриши лозим.

82. Хавфсизликни таъминлаш мақсадида темир йўл электр алоқасига, темир йўл электр алоқаси таркибий қисмларига ва темир йўл электр алоқаси таркибий қисмлари элементларига қуйидаги талаблар белгиланади:

а) ҳаракатдаги таркибнинг белгиланган тезликда ва қатновларнинг минимал оралиғида хавфсиз ҳаракатланишини таъминлаши лозим;

б) технологик алоқа тармоғининг ишлаш параметрларини ва интеграциялашган ҳолда бошқарилишини ҳамда частота ва вақт синхронлигини таъминлаши лозим;

в) темир йўл транспорти инфратузилмасининг бошқа қуйи тизимлари ва ҳаракатдаги таркиб билан мос келиши лозим;

г) белгиланган хизмат муддати давомида лойиҳалаштириш вақтида назарда тутилган барча шароитларда ҳамда режимларда ишлаш қобилиятини сақлаши лозим.

83. Хавфсизликни таъминлаш мақсадида станция бино, иншоот ва қурилмаларига, станция бино, иншоот ва қурилмалари таркибий қисмларига ҳамда станция бино, иншоот ва қурилмалари таркибий қисмлари элементларига қуйидаги талаблар белгиланади:

а) йўловчиларни чиқариш, тушириш ва уларга хизмат кўрсатиш операцияларини хавфсиз амалга ошириш учун станциянинг бино, иншоот ва қурилмалари мослаштирилган бўлиши лозим. Йўловчилар биноларидан йўловчилар платформаларига чиқиш жойларида, шунингдек, йўловчилар платформаларидан пиёдалар кўприги ва туннелга чиқиш жойларида одамларнинг хавфсизлиги кўзда тутилмаган бошқа бино, иншоот ва қурилмалар ҳалақит қилмаслиги керак, шунингдек, болалар аравачалари билан кетаётган ва ҳаракати чекланган фуқароларнинг ҳаракатланиши учун жиҳозлар бўлиши лозим;

б) йўловчилар платформаси ҳаракатланаётган ҳаракатдаги таркибнинг аэродинамик таъсиридан инсонларни ҳимоя қилиш мақсадида бевосита умумий фойдаланишдаги асосий темир йўллар бўйлаб жойлаштирилмаслиги лозим;

в) пиёдалар туннеллари ва ерости станциялари авария ҳолатида ёритиш чироқларига ва авария чиқиш йўлакларига эга бўлиши лозим;

г) стрелкалари электрон тарзда марказлаштирилган станциялар, туннеллар ва кўприклар ҳаракатдаги таркиб яқинлашаётгани ҳақида темир йўл изида ишларни бажараётган ходимларни хабардор қилиш тизими билан жиҳозланган бўлиши лозим;

д) стационар жойлаштирилган иншоотлар ва уларнинг алоҳида элементлари ҳаракатдаги таркиб элементларига бевосита халақит бермаслигини таъминлаш мақсадида ушбу иншоотлар ва уларнинг алоҳида элементлари иншоотларнинг белгиланган яқинлашиш габаритига риоя этилишини таъминлаши лозим;

е) темир йўл станциялари ҳаракатдаги таркибнинг поездлар ҳаракати йўналишларига ўз-ўзидан чиқиб кетишини олдини олиш учун қурилмаларга – сақловчи боши берк йўларга, ҳимоялаш стрелкаларига, улоқтирувчи ўткир учларга (остряклар) ёки стрелкаларга эга бўлиши керак, улар марказлаштириш ва блоклаш тизимига уланиш талабларига жавоб бериши, тўсиқ ҳолатини назорат қилиши ҳамда ҳаракатдаги таркиб бошқа йўлларга ва поездларнинг қабул қилиниши, ҳаракатланиши ва жўнатилиши йўналишларига ўз-ўзидан чиқиб кетишини истисно этиши керак;

ж) узун масофали нишабликларга эга бўлган перегонлар, шунингдек, бундай перегонларни чегараловчи станциялар ушбу нишабликларда ҳаракатланиши давомида бошқарувни йўқотган ҳаракатдаги таркибни тўхтатиш учун тутиб қолувчи боши берк йўлларга ёки бошқа иншоот ва қурилмаларга эга бўлиши шарт;

з) темир йўл станцияси, депо ва бошқа ёрдамчи объектлар тўшамалар, ишора белгилари ва огоҳлантирувчи ёзувлар, шунингдек, электр ёритиш мосламалари билан жиҳозланиши, темир йўл изидан ўтувчи пиёдалар ўтиш йўлакчасига эга бўлиши шарт. Темир йўл изига яқин бўлган хизмат биноларидан чиқиш жойлари ҳимояловчи тўсиқларга (барьерларга) эга бўлиши шарт;

и) темир йўл станцияларидаги объект ва бинолар ҳаракатдаги таркиб хавфсизлиги, манёвр ҳаракатлари хавфсизлиги, йўловчиларни вагонларга чиқариш ва вагонлардан тушириш хавфсизлиги, ишчи-ходимлар хавфсизлиги, почта, багаж ва юк багажи жўнатмаларининг муҳофазасини таъминлаш учун белгиланган меъёрларга мувофиқ ёритилиши лозим. Ташқи ёритиш сигнал чироқларининг тиниқ кўринишига таъсир кўрсатмаслиги лозим;

к) компрессор ускуналарининг ҳаво тортиш жойлари, шунингдек, двигателлар ва бошқа асбоб-ускуналарнинг газ чиқариш тизимлари аэродинамик шовқин ва газ оқими глушителлари (шовқинни пасайтирадиган мосламалар), шунингдек, бошқа ҳимоя мосламалари билан жиҳозланиши шарт;

л) электр узатиш ҳаво линиялари темир йўллар орқали станцияларининг бошланиш қисмида кесинмаслиги лозим;

м) янги ва боғловчи темир йўлларнинг бош темир йўлларга туташishiга йўл қўйилмайди.

3-боб. Ҳаракатдаги таркиб ҳамда темир йўл транспорти инфратузилмасининг объектларини тамғалашга қўйиладиган талаблар

84. Ҳаракатдаги таркиб, унинг таркибий қисмлари ҳамда темир йўл транспорти инфратузилмасининг объект ва элементлари ушбу Техник регламент, шунингдек, темир йўлларда ташишлар хавфсизлигини таъминлаш бўйича татбиқ этиладиган бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ҳамда техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар талабларига мувофиқ бўлганда муомалага чиқарилади.

85. Мувофиқлиги ушбу Техник регламент талаблари билан тасдиқланмаган темир йўл транспорти инфратузилмасининг объектлари ва элементлари темир йўл маҳсулоти мувофиқлик белгиси билан тамғаланмаслиги, муомалага чиқарилмаслиги ҳамда Ўзбекистон Республикаси ҳудудида фойдаланишга топширилмаслиги лозим.

86. Темир йўл маҳсулоти фойдаланиш бўйича қўлланмада такрорланиши ва тушунтирилиши лозим бўлган, яхши фарқланадиган идентификация ҳамда огоҳлантирувчи ёзувлар ва тамғага эга бўлиши лозим.

87. Ҳаракатдаги таркиб конструкциявий ҳужжатларга мувофиқ ишлаб чиқарилган йилидан қатъи назар, ҳаракатдаги таркибни идентификациялашни таъминловчи қуйидаги тамғага эга бўлиши лозим:

- а) темир йўл маҳсулоти мувофиқлик белгиси;
- б) ишлаб чиқарувчи номи ва (ёки) унинг товар белгиси;
- в) темир йўл маҳсулоти номи ва (ёки) серияси ёки русумининг белгиси, рақами;
- г) ишлаб чиқарилган санаси;
- д) тара массаси;
- е) конструкциявий тезлиги;
- ж) ўтказилган таъмирлар тўғрисида белги ёки ёзув;
- з) йўловчилар учун жойлар сони (йўловчиларни ташиш учун мўлжалланган ҳаракатдаги таркиб учун).

88. Ҳаракатдаги таркибнинг таркибий қисмлари, темир йўл транспорти инфратузилмаси қуйи тизимларининг таркибий қисмлари ва уларнинг элементлари ишлаб чиқарилган йилидан қатъи назар, конструкторлик ҳужжатларига мувофиқ темир йўл маҳсулотини идентификациялашни таъминлайдиган тамғага эга бўлиши лозим, жумладан:

- а) темир йўл маҳсулоти мувофиқлик белгиси;
- б) ишлаб чиқарувчининг номи ёки савдо белгиси, темир йўл маҳсулоти номи;
- в) ишлаб чиқарилган санаси.

Темир йўл маҳсулотининг ўзига хос конструкциявий хусусиятларига кўра тамғани темир йўл маҳсулотининг ўзига бевосита тушириш имкони бўлмаса, унинг фақат ўрамга туширилишига ва темир йўл маҳсулотига илова қилинадиган фойдаланиш ҳужжатларида кўрсатилишига йўл қўйилади.

89. Ҳаракатдаги таркиб ва темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларида ўрнатилган, ўлчамлар бир хиллиги таъминланишини давлат томонидан тартибга солиш соҳасига тааллуқли бўлган ўлчаш воситалари тасдиқланган турда бўлиши ҳамда метрология соҳасидаги қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ қиёслаш белгиси ва (ёки) қиёслаш тўғрисидаги гувоҳномага эга бўлиши лозим.

90. Ҳаракатдаги таркибнинг гилдирак жуфтликлари конструкторлик ҳужжатларига мувофиқ тамға ва мувофиқлик белгиларига эга бўлиши лозим.

91. Ҳаракатдаги таркиб машинист кабинаси ва вагонларининг ойналари конструкторлик ҳужжатларига мувофиқ қуйидаги тамғага эга бўлиши лозим:

- а) темир йўл маҳсулоти мувофиқлик белгиси;
- б) ишлаб чиқарувчи номи ва (ёки) унинг товар белгиси;
- в) ойна тури белгиси;
- г) ҳимоя классификацияси;
- д) сертификатлаш тўғрисидаги маълумотлар.

92. Тамға ва фойдаланиш ҳужжатлари давлат тилида бўлиши лозим ва заруратга қараб бошқа тилларга таржима қилиниши мумкин.

4-боб. Юқори тезликдаги темир йўл транспортининг хавфсизлик талабларига мувофиқлигини таъминлаш

93. Ихтиёрий равишда қўлланадиган стандартларда назарда тутилган темир йўл маҳсулоти хавфсизлигининг рухсат этилган қийматларини таъминлаш Техник регламент талабларига риоя қилиш учун етарли шарт ҳисобланади.

94. Ушбу Техник регламент билан боғлиқ бўлган стандартлар рўйхатини Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги тасдиқлайди.

95. Стандартлаштириш бўйича халқаро ҳужжатларга хавфсизлик талаблари билан боғлиқ ўзгартиришларни киритишда, ўзгартириш тўғрисидаги таклифни киритаётган тараф киритилаётган ўзгартиришларнинг хатарлик томонларини ҳисоблаб чиқиши керак.

5-боб. Мувофиқликни баҳолаш

96. Юқори тезликдаги темир йўл транспорти хавфсизлиги тўғрисидаги Техник регламент талаблари татбиқ этиладиган техник жиҳатдан тартибга солиш объектлари рўйхати 1-иловада келтирилган темир йўл маҳсулотининг ушбу Техник регламент талабларига мувофиқлиги мажбурий сертификатлаш ва мувофиқликни декларациялаш йўли билан баҳоланади.

Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларининг мувофиқлигини баҳолаш ушбу Техник регламентнинг 166–174-бандлари хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ҳамда техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларга мувофиқ амалга оширилади.

97. Темир йўл маҳсулотининг мувофиқлигини баҳолаш мувофиқликни мажбурий тасдиқлаш шаклида амалга оширилади.

98. Лойиҳа ҳужжатларининг давлат экспертизаси қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ ўтказилади.

Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини фойдаланишга қабул қилишда улар тасдиқланган лойиҳа ҳужжатларига (белгиланган тартибда киритилган ўзгартиришларни ҳисобга олган ҳолда), ушбу Техник регламентга мувофиқлиги белгиланади.

99. Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини фойдаланишга қабул қилишда темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини қуриш вақтида амалга ошириладиган технологик операциялар бажарилишига тааллуқли бўлган қурилиш назорати (қабул комиссиялари) натижалари ҳисобга олиниши керак.

Қурилиш назорати қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

100. Фойдаланишга қабул қилинадиган юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларининг рўйхати 2-иловада келтирилган.

Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини фойдаланишга қабул қилиш ва ишга тушириш тартиби ушбу Техник регламентнинг 166–174-бандларида келтирилган.

101. Темир йўл маҳсулотининг мувофиқлигини мажбурий тасдиқлаш қуйидаги шаклларда амалга оширилади:

а) сертификатлаш;

б) мувофиқлик тўғрисида декларацияни қабул қилиш.

102. Ушбу Техник регламентда белгиланган темир йўл маҳсулотларининг мувофиқлигини баҳолаш (тасдиқлаш) Миллий аккредитация органи томонидан Миллий аккредитация тизими реестрига киритилган аккредитация қилинган сертификатлаштириш органлари ва синаш лабораториялари (марказлари), шунингдек, Ҳамдўстликка аъзо давлатларнинг темир йўл транспорти бўйича Кенгаши томонидан тан олинган мувофиқликни баҳолаш (тасдиқлаш) органлари, синаш лабораториялари, синаш марказлари реестрига кирувчилар томонидан амалга оширилади.

103. Сертификатлаш пайтида темир йўл маҳсулоти параметрларининг зарур синашлари ва ўлчашлари Миллий аккредитация органи томонидан Миллий аккредитация тизими реестрига киритилган аккредитация қилинган сертификатлаштириш органлари ва синаш лабораториялари (марказлари), шунингдек, Ҳамдўстликка аъзо давлатларнинг темир йўл транспорти бўйича Кенгаши томонидан тан олинган мувофиқликни баҳолаш (тасдиқлаш) органлари, синаш лабораториялари, синаш марказлари реестрига кирувчилар томонидан амалга оширилади.

Аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази) сертификатлаштириш органи билан тузилган шартнома шартлари асосида ўз аккредитацияси доирасида темир йўл маҳсулотини тадқиқ қилиш (синаш) ва ўлчашни амалга оширади. Аккредитация қилинган синаш лабораториялари (марказлари) синашлар ва ўлчашлар натижаларини тегишли синаш баённомалари билан расмийлаштиради ва сертификатлаштириш органига тақдим этади. Синаш пайтида ишлатиладиган ўлчаш воситалари ўлчовларнинг бир хиллигини таъминлаш тўғрисидаги қонунчилик ҳужжатлари талабларига мувофиқ бўлиши керак.

104. Темир йўл маҳсулотининг мувофиқлигини баҳолашда стандартлаштириш ҳужжатларининг қоидалари қўлланилса, ушбу Техник регламент талабларига мувофиқликни баҳолаш стандартлаштириш ҳужжатларини ҳисобга олган ҳолда амалга оширилиши мумкин. Стандартлаштириш ҳужжатларини қўлламаслик ушбу Техник регламент талабларига риоя қилмаслик деб баҳоланиши мумкин эмас. Бундай ҳолда, темир йўл маҳсулотининг ушбу Техник регламент талабларига мувофиқлигини баҳолаш учун ушбу Техник регламентнинг 114-бандига мувофиқ бошқа ҳужжатлардан фойдаланишга рухсат берилади.

Темир йўл маҳсулотларини сертификатлаш схемалари рўйхати 3-иловада келтирилган.

105. Ушбу Техник регламентда белгиланган мажбурий талабларга мувофиқликни баҳолаш учун ишлаб чиқарувчи синалган услубиётлар бўйича қабул қилиш, қабул қилиш-топшириш синовларини, даврий ва намунавий синовларни ўтказди.

106. Сертификатлаштириш ариза берувчи билан тузилган шартномага асосан сертификатлаштириш органи томонидан амалга оширади.

Сертификатлаштириш пайтида ишлаб чиқарувчи ёки сотувчи ҳисобланган ёхуд етказиб берилаётган темир йўл маҳсулоти ушбу Техник регламент талабларига мувофиқлигини таъминлаш ва етказиб берилаётган темир йўл маҳсулоти ушбу Техник регламент талабларига номувофиқлиги учун жавобгар бўлиш нуқтаи назаридан хорижий ишлаб чиқарувчи функцияларини у билан тузилган шартнома асосида бажараётган, қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ рўйхатдан ўтган (якка тартибдаги тадбиркор сифатида) юридик шахс ариза берувчи бўлиши мумкин.

107. Синаш турлари ва ҳажми ушбу Техник регламент талабларини қўллаш ва ижро этиш учун зарур бўлган намуналарни танлаб олиш қоидалари, жумладан, тадқиқот (синаш) ва ўлчаш қоидалари ва усулларини ўз ичига олган стандартлар билан белгиланади, уларнинг рўйхати Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги томонидан тасдиқланади.

Мувофиқликни баҳолаш бўйича ишларни амалга ошириш муддати сертификатлаштириш органи ва ариза берувчи ўртасидаги шартнома билан белгиланади.

Мувофиқлик сертификатини бериш муддати сертификатлаштириш органи томонидан синовлар баённомалари ва зарур ҳолларда сертификатлаш пайтида аниқланган номувофиқликларни бартараф этиш тўғрисидаги ҳужжатлар олинган санадан эътиборан ўн беш иш кунидан ошмаслиги керак.

Мувофиқлик сертификатининг амал қилиш муддати кўпи билан уч йилни ташкил этади.

108. Мувофиқликни декларациялаш пайтида ишлаб чиқарувчи ёки сотувчи ҳисобланган ёхуд етказиб берилаётган темир йўл маҳсулоти ушбу Техник регламент талабларга мувофиқлигини таъминлаш ва етказиб берилаётган темир йўл маҳсулоти ушбу Техник регламент талабларига номувофиқлиги учун жавобгар бўлиш нуктаи назаридан хорижий ишлаб чиқарувчи функцияларини у билан тузилган шартнома асосида бажараётган, қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ рўйхатдан ўтган (якка тартибдаги тадбиркор сифатида) юридик шахс ариза берувчи бўлиши мумкин.

109. Мувофиқликни декларациялаш қуйидагиларни ўз ичига олади:

а) мувофиқлик декларациясини қабул қилувчи ариза берувчи томонидан темир йўл маҳсулотининг мувофиқлигини тасдиқловчи ҳужжатлар тўпламини шакллантириш;

б) декларациялаш схемасида назарда тутилган бўлса, темир йўл маҳсулоти намуналарини аккредитация қилинган синаш лабораториясида (марказида) синовдан ўтказиш;

в) декларациялаш схемасида назарда тутилган бўлса, ариза берувчи томонидан сифатни бошқариш (менежменти) тизимларини сертификатлаштириш органига ариза бериш ва сифатни бошқариш (менежмент) тизимини сертификатлаштиришни амалга ошириш;

г) ариза берувчи томонидан мувофиқлик декларациясини қабул қилиш;

д) сертификатлаштириш органига илова қилинган ҳужжатлар билан бирга мувофиқлик декларациясини рўйхатдан ўтказиш тўғрисида ариза бериш;

е) сертификатлаштириш органи томонидан тақдим этилган ҳужжатларнинг тўлиқлиги, шунингдек, мувофиқлик декларациясини тўлдириш тўғрилигини баҳолаш;

ж) мувофиқлик декларациясини рўйхатдан ўтказиш;

з) мувофиқликни декларациялаш натижалари тўғрисида маълумот бериш;

и) декларациялаш схемасида назарда тутилган бўлса, сифатни бошқариш (менежмент) тизимларини сертификатлаштириш органи томонидан сифатни бошқариш (менежмент) тизимининг давлат назоратини ўтказиш;

к) мувофиқлиги мувофиқлик декларацияси билан тасдиқланган темир йўл маҳсулоти устидан назорат ўрнатиш.

110. Мувофиқликни ўз далиллари асосида декларациялашда мувофиқлик декларациясини қабул қилиб олувчи ариза берувчи қуйидагиларни ўз ичига олган далилий материаллар тўпламини мустақил равишда шакллантиради:

- а) таъсис ҳужжатлари;
- б) конструкторлик ҳужжатлари ва технологик ҳужжатлар;
- в) хавфсизликни асослаш;
- г) темир йўл маҳсулоти намунавий шакллари танлаб олиш далолатномаси;
- д) темир йўл маҳсулоти бўйича ариза берувчининг ўз лабораториясида олинган синовлар баённомалари;
- е) миллий стандарт ёки темир йўл маҳсулотини ишлаб чиқариш учун асос бўлган техник шартлар;
- ж) темир йўл маҳсулотининг умумий хавфсизлигига таъсир қилувчи таркибий қисмларнинг алоҳида элементлари хавфсизлигини тасдиқловчи ҳужжатлар;
- з) сифат менежменти тизими сертификатини берган сертификатлаштириш органи томонидан сертификатланган темир йўл маҳсулоти устидан давлат назорати амалга оширилишини назарда тутувчи сифат менежменти тизими сертификати;
- и) ариза берувчи томонидан темир йўл маҳсулотининг мувофиқлигини тасдиқлаш учун фойдаланилган бошқа ҳужжатлар (ўхшаш ҳужжатлардан фойдаланиш, синалган усуллар бўйича ҳисоб-китоблар натижалари).

111. Ўз далиллари асосида ва сертификатлаштириш органи ва (ёки) аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази) иштирокида олинган далиллар асосида темир йўл маҳсулоти мувофиқлигини декларациялашда, ариза берувчи ушбу регламентнинг 110-бандига асосан шакллантирган ўз далилларига қўшимча равишда аккредитация қилинган синаш лабораториясида (марказида) олинган синашлар ва ўлчаш натижалари бўйича баённомаларни далилий материалларга киритади.

Мувофиқликни декларациялашда темир йўл маҳсулотини идентификациялаш аккредитация қилинган синаш лабораторияси (марказ) томонидан амалга оширилади. Синашлар учун темир йўл маҳсулоти намуналарини танлаб олиш миллий стандартлар ва (ёки) қоидаларда белгиланган талабларга мувофиқ амалга оширилади, уларнинг рўйхати Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги томонидан тасдиқланади.

Синов учун танланган темир йўл маҳсулоти намуналари конструкцияси, таркиби ва ишлаб чиқариш технологияси бўйича истеъмолчига (мижозга) етказиб бериладиган темир йўл маҳсулоти билан бир хил бўлиши керак.

Темир йўл маҳсулотининг мувофиқлигини декларациялаш схемалари рўйхати 4-иловада келтирилган.

112. Мувофиқлик декларациясининг амал қилиш муддати уч йилдан ошмаслиги керак.

113. Ариза берувчи томонидан тасдиқланган мувофиқлик декларациялари ва мувофиқлик сертификатларининг нусхалари темир йўл маҳсулотига тегишли ҳужжатларга илова қилинади.

114. Ариза берувчи темир йўл маҳсулотининг мувофиқлигини тасдиқлашда стандартлаштириш бўйича ҳужжатларни қўлламаса ёки қисман қўлласа, ариза билан бирга қуйидагиларни тақдим этади:

а) темир йўл маҳсулотининг ушбу Техник регламент талабларига мувофиқлигини тасдиқловчи далиллар;

б) аккредитация қилинган синаш лабораторияларида (марказларда) ўтказилган тадқиқотлар (синашлар) ҳақида маълумот;

в) сифат менежменти тизимининг мувофиқлик сертификати.

115. Инновацион темир йўл маҳсулотини сертификатлаш учун ариза берувчи сертификатлаштириш органига ариза юборади ва техник ҳужжатларни, шу жумладан, таклиф этилаётган инновацион темир йўл маҳсулотининг техник ечимлари учун хавфсизлик асосларини тақдим этади. Сертификатлаштириш органи тақдим этилган материалларни кўриб чиқади ва хавфсизлик талабларининг рухсат этилган кўрсаткичларидан четга чиқишлар бўлса, темир йўл транспорти соҳасида давлат сиёсатини ишлаб чиқиш ва ҳуқуқий жиҳатдан тартибга солиш функцияларини бажариш, уларни тузатиш бўйича таклиф олиш мақсадида ваколатли органларга юборади.

Инновацион темир йўл маҳсулотининг тасдиқланган стандартларга асосан синовий ижобий натижалари асосида сертификатлаштириш органи ариза берувчига инновацион темир йўл маҳсулоти партиясига мувофиқлик сертификатини бериш тўғрисида қарор қабул қилади. Мувофиқлик сертификатига инновацион темир йўл маҳсулоти намуналари сони ва мувофиқлик сертификатининг амал қилиш муддати кўрсатилади. Инновацион темир йўл маҳсулоти намуналарига мувофиқлик сертификатининг амал қилиш муддати икки йилдан ошмаслиги керак.

116. Ариза берувчи қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ сертификатлаштириш органлари ва аккредитация қилинган синаш лабораториялари (марказлари) ноқонуний хатти-ҳаракатлари тўғрисида шикоят билан аккредитация органига мурожаат қилиш ҳуқуқига эга.

117. Сертификатлаштириш тартиби қуйидагилардан иборат:

а) ариза берувчи томонидан сертификатлаштириш органига темир йўл маҳсулотини сертификатлаштириш учун ариза бериш;

б) сертификатлаштириш органи томонидан сертификатлаштириш ўтказиш учун берилган аризани баҳолаш, ушбу аризага нисбатан қарор қабул қилиш ва қарорни ариза берувчига юбориш;

в) сертификатлаштириш органи билан тузилган шартнома бўйича аккредитация қилинган синаш лабораториясида (марказ) темир йўл маҳсулоти синовларини ўтказиш;

г) сертификатлаштириш схемасида назарда тутилган бўлса, темир йўл маҳсулотини ишлаб чиқариш шартларини ёки сифат менежменти тизими сертификатини ёхуд маҳсулотни ишлаб чиқаришни баҳолаш;

д) темир йўл маҳсулотини синаш натижаларини, ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш ёки сифат тизимини ёхуд темир йўл маҳсулоти ишлаб чиқаришни сертификатлаштириш (ўтказилган ҳолларда) натижаларини ва бошқа далилий материалларни экспертизадан ўтказиш, шунингдек, мувофиқлик сертификатини бериш тўғрисида қарор қабул қилиш ёки мувофиқлик сертификатини беришни рад этишни асослаш;

е) мувофиқлик сертификатини расмийлаштириш, рўйхатдан ўтказиш ва бериш ёки мувофиқлик сертификатини беришни рад этиш тўғрисида ариза берувчига хабар юбориш;

ж) сертификатлаштириш схемаларига мувофиқ сертификатлаштирилаётган темир йўл маҳсулотини, шунингдек, мувофиқлик сертификати ва мувофиқлик белгиси қўлланишини назорат қилиш.

118. Ариза берувчи томонидан сертификатлашни ўтказишга бериладиган ариза давлат тилида расмийлаштирилиб, қуйидагиларни ўз ичига олиши керак:

а) ариза берувчининг номи, жойлашган манзили ва реквизитлари;

б) ариза берувчи темир йўл маҳсулоти ишлаб чиқарувчи бўлмаса, ишлаб чиқарувчининг номи, жойлашган манзили ва реквизитлари;

в) темир йўл маҳсулоти тўғрисидаги маълумотлар ва унинг идентификация хусусиятлари (миллий темир йўл маҳсулоти классификатори бўйича номи, коди ёки Ўзбекистон Республикасида қўлланадиган Ташқи иқтисодий фаолият товар номенклатурасига мувофиқ импорт қилинадиган темир йўл маҳсулоти коди), темир йўл маҳсулотининг техник тавсифи, ундан фойдаланиш бўйича қўлланмалар ва ушбу Техник регламентнинг 119 ва 121-бандларига мувофиқ бошқа техник ҳужжатлар, шунингдек, декларацияланган миқдор (темир йўл маҳсулотини серияли ишлаб чиқариш, унинг партияси ёки ишлаб чиқариш бирлиги);

г) тақдим этилаётган темир йўл маҳсулоти ушбу Техник регламент талабларига жавоб бериши лозим бўлган қоидаларнинг кўрсатилиши;

д) сертификатлаштириш схемаси;

е) ариза берувчининг сертификатлаштириш қоидалари ва шартларига риоя қилиш мажбуриятлари;

ж) ариза берувчининг хоҳишига кўра қўшимча маълумотлар;

з) аризага илова қилинган ҳужжатлар рўйхати.

119. Янги ишлаб чиқарилаётган темир йўл маҳсулоти учун ариза берувчи томонидан сертификатлаштиришга ариза билан бирга сертификатлаштириш органига қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади:

а) темир йўл маҳсулоти намунасини яратиш бўйича техник топшириқ (мавжуд бўлса);

- б) темир йўл маҳсулоти учун техник шартлар;
- в) дастлабки синовлар дастури;
- г) дастлабки синовлар баённомаси;
- д) қайд этилган эксплуатация ҳужжатлари тўплами;
- е) темир йўл маҳсулоти намунаси қабул қилиш синовларини ўтказишга тайёриги тўғрисидаги далолатнома;
- ж) қабул қилиш синовларини ўтказиш режа-жадвали;
- з) қабул қилиш синовлари дастури;
- и) қабул қилиш синовлари баённомаси;
- к) қабул комиссиясининг далолатномаси;
- л) қабул комиссияси томонидан аниқланган камчиликларни (мавжуд бўлса) бартараф этиш бўйича чора-тадбирлар режаси ва унинг бажарилганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар;
- м) темир йўл маҳсулотини серияли ишлаб чиқариш учун конструкторлик ҳужжатларининг назорат тўпламини белгиланган тартибда баҳолаш ва тасдиқлаш якунлари бўйича хабарнома;
- н) темир йўл маҳсулоти мувофиқлик белгисини ўрнатиш усули ва жойи юзасидан таклиф.

120. Қабул қилиш ва сертификатлаштириш синовларини бирлаштириш тўғрисида қарор қабул қилинганда, ушбу Техник регламентнинг 119-бандида кўрсатилган ҳужжатлар қабул қилиш синовлари ўтказилгандан кейин ва аниқланган камчиликларни бартараф этиш бўйича чора-тадбирлар режаси амалга оширилгандан сўнг тақдим этилади.

121. Серияли ишлаб чиқарилаётган темир йўл маҳсулоти учун ариза берувчи томонидан сертификатлаштириш органига сертификатлаштиришни ўтказишга берилаётган ариза билан бирга қуйидаги ҳужжатлар тақдим этилади:

- а) темир йўл маҳсулоти учун техник шартлар;
- б) конструкторлик ҳужжатлари ва технологик ҳужжатлар (сертификатлаштириш органи билан келишилган ҳажмда);
- в) қабул қилиш (малака) синовлари баённомаси;
- г) малака комиссиясининг далолатномаси, дастлабки сертификатлаш ҳолларида эса қабул комиссиясининг далолатномаси;
- д) қабул комиссияси томонидан аниқланган камчиликларни (мавжуд бўлса) бартараф этиш бўйича чора-тадбирлар режаси ва унинг амалга оширилганлигини тасдиқловчи ҳужжатлар;
- е) ўтказилган даврий ва намунавий синовлар бўйича ҳисоботлар;
- ж) темир йўл маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш бўйича сўровнома;
- з) темир йўл маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳажми;

и) рекламациялар тўғрисидаги маълумотлар;

к) темир йўл маҳсулоти мувофиқлик белгисини ўрнатиш усули ва жойи юзасидан таклиф.

122. Ушбу Техник регламентнинг 119 ва 121-бандларида кўрсатилган барча далилий ҳужжатлар ариза берувчининг реквизитлари ва идентификация рақами кўрсатилган ҳолда расмийлаштирилади ва ариза берувчининг имзоси билан тасдиқланади.

Далилий ҳужжатлар нусхалари жамланиб тикилади ва ариза берувчининг имзоси ҳамда муҳри билан тасдиқланади. Ҳужжат жамланмаси тикилмаган бўлса, ҳужжатнинг ҳар бир варағи тасдиқланади. Барча далилий ҳужжатлар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ сертификатлаштириш органидаги тегишли файлларда сақланиши керак.

123. Маҳсулотни сертификатлаштириш чоғида қабул қилиш синовлари ва бошқа синовлар натижалари ҳисобга олинади, бунда синовлар сертификатлаштириш органи билан келишилган дастурларга мувофиқ аккредитация қилинган синаш лабораторияларида (марказларида) ўтказилиши шарт бўлади. Бундай ҳолда, ариза берувчи сертификатлаштириш учун аризани синовлар ўтказилиши бошланишидан олдин топшириши ва сертификатлаштириш органига синовлар жадвалини тақдим этиши керак. Синов лабораторияси (маркази) сертификатлаштириш органини синовларнинг бошланиши ва ўтказилиб бориши тўғрисида хабардор қилиши шарт. Кўрсатилган синовлар натижаларига кўра темир йўл маҳсулоти конструкцияси ва ишлаб чиқариш технологиясига такрорий синовларни талаб қиладиган жиддий ўзгаришлар киритилмаган бўлса, улар сертификатлаштириш пайтида ҳисобга олиниши мумкин.

124. Сертификатлаштириш органи сертификатлаштириш тўғрисидаги аризани кўриб чиқади ва уни олгандан сўнг бир ойдан ошмаган муддат ичида ариза берувчига ўз қарори тўғрисида хабар беради.

125. Сертификатлаштириш тўғрисидаги аризага нисбатан қабул қилинган ижобий қарор сертификатлаштириш асосий шартларини, шу жумладан, қуйидагилар тўғрисидаги маълумотларни ўз ичига олиши лозим:

- а) сертификатлаштириш схемаси тўғрисида;
- б) сертификатлаштириш муддати тўғрисида;
- в) маҳсулотни сертификатлаштиришда асос бўладиган меъёрий ҳужжатлар тўғрисида;
- г) сертификатлаштириш схемасида назарда тутилган бўлса, темир йўл маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаган ташкилот тўғрисида;
- д) темир йўл маҳсулоти намуналарини танлаб олиш тартиби тўғрисида;
- е) темир йўл маҳсулоти намуналарини синовдан ўтказиш тартиби тўғрисида;
- ж) темир йўл маҳсулотини ишлаб чиқариш шароитларининг барқарорлигини баҳолаш тартиби тўғрисида;

з) темир йўл маҳсулотининг мувофиқлигини баҳолаш мезонлари тўғрисида;

и) сертификатлаштирилаётган темир йўл маҳсулотининг давлат назоратини амалга ошириш шартлари тўғрисида.

126. Сертификатлаштириш органи сертификатлашни рад этиш тўғрисида қарор қабул қилиши учун қуйидагилар асос ҳисобланади:

а) ушбу Техник регламентнинг 118, 119 ва 121-бандларида кўрсатилган ҳужжатлар тақдим этилмаганлиги ёки тўлиқ бўлмаган ҳажмда тақдим этилганлиги;

б) тақдим этилган ҳужжатларда мавжуд маълумотларнинг ишончли эмаслиги.

127. Сертификатлаштиришни амалга оширишда темир йўл маҳсулотини идентификациялаш ва темир йўл маҳсулотини танлаб олиш сертификатлаштириш органи томонидан амалга оширилади. Синовлар учун темир йўл маҳсулоти намуналарини танлаб олиш рўйхати Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги томонидан тасдиқланадиган миллий стандартлар ва (ёки) қоидалар тўпламларида белгиланган талабларга мувофиқ амалга оширилади.

Синовлар учун танланган темир йўл маҳсулоти намуналари, конструкцияси, таркиби ва ишлаб чиқариш технологияси бўйича истеъмолчига (мижозга) етказиб бериладиган темир йўл маҳсулоти билан бир хил бўлиши керак.

128. Намуналарни танлаб олиш далолатномасида қуйидагилар бўлиши керак:

а) намуналарни танлаб олиш далолатномаси тузилган сана ва унинг рақами;

б) намуналарни танлаб олишни амалга оширган ташкилот номи ва манзили;

в) темир йўл маҳсулоти номи;

г) ўлчов бирлиги;

д) танлаб олиш ўтказилган партиянинг миқдори (ҳажми);

е) партияни ташқи кўрикдан ўтказиш натижалари (ташқи кўриниши, қадоқлаш ва тамғалаш ҳолати, сертификатлаш кўрсаткичларини баҳолашнинг визуал назорат орқали аниқланадиган натижалари);

ж) партия ишлаб чиқарилган сана;

з) намуналар танлаб олишда асос бўлган норматив ҳужжатнинг белгилари ва номи;

и) танлаб олинган намуналарнинг миқдори ва рақами;

к) намуналар танлаб олинган жой;

л) ишлаб чиқарувчининг маҳсулотни қабул қилиш якунлангани бўйича ҳужжатлари;

м) сертификатлаштириш органи вакиллари ва ариза берувчининг реквизитлари ва имзолари.

129. Қуйи тизимлар таркибий қисмлари элементларидан таркиб топган, мувофиқлиги мажбурий тасдиқланиши лозим бўлган темир йўл маҳсулотининг намуналарини танлаб олиш далолатномасига қуйи тизимлар таркибий қисмлари алоҳида элементларининг мувофиқлик сертификатлари (мувофиқлик декларациялари) рўйхати ва темир йўл маҳсулотини ишлаб чиқаришда қўлланган чизмалар рўйхати илова қилинади.

Темир йўл маҳсулотининг танлаб олинган намуналари тамғаланиб, хат ва топшириш далолатномаси билан бирга синовларга юборилади. Зарурат бўлса, танланган темир йўл маҳсулоти таркибига киритилган қуйи тизимлар таркибий қисмларининг алоҳида элементларини муҳрлаш ва тамғалаш мумкин.

130. Идентификациялашда темир йўл маҳсулоти намуналарининг сертификатлаштиришни амалга ошириш тўғрисидаги аризада кўрсатилган асосий хусусиятлари тамғалашда ва илова қилинган ҳужжатларда қайд этилган, қуйидагиларни ўз ичига олган ҳақиқий хусусиятлар билан таққосланади:

а) номи, тури, модели ва модификацияси;

б) ишлаб чиқарувчининг номи ёки маҳсулотнинг келиб чиқиши тўғрисидаги маълумотлар;

в) темир йўл маҳсулотини ишлаб чиқаришга асос бўлган ҳужжат;

г) белгиланган мақсадларининг кўрсаткичлари ва бошқа асосий кўрсаткичлар;

д) тегишли партияга тааллуқлилиқ;

е) тегишли технологик жараёнга тааллуқлилиқ.

131. Темир йўл маҳсулотининг ушбу Техник регламент талабларига мувофиқлиги аккредитация қилинган синаш лабораторияларида (марказларида) ўтказиладиган зарур турдаги ва тоифадаги синашлар натижасига асосан белгиланади.

Маҳсулотнинг чекланган партияси (ҳаракатдаги таркиб бирликлари, шунингдек, ғилдирак жуфтликлари ва уларнинг бутловчи қисмлари, автоулагичлар қурилмалари, араваларнинг рамалари, юқори кучланишдаги занжирларнинг ҳимоя аппаратлари бундан мустасно) мувофиқлигини мажбурий тасдиқлаш чоғида сертификатлаштириш органи маҳсулотнинг ушбу Техник регламент талабларига мувофиқлигини тасдиқловчи бошқа ҳужжатлар билан бир қаторда, синовлар ушбу Техник регламент ва стандартлар талабларини инобатга олган ҳолда ўтказилганлиги шарти билан учинчи давлатлар томонидан ўтказилган синовлар баённомаларини кўриб чиқиш учун қабул қилиши мумкин. Зарур ҳолларда қўшимча синовлар ўтказилади.

132. Муддати беш йилдан ошган синовлар натижалари темир йўл маҳсулоти намуналарини сертификатлашда ҳисобга олинмайди.

133. Сертификатлаштириш мақсадида синовларни фақат аккредитация қилинган синаш лабораториялари (марказлари) томонидан ўтказишга рухсат этилади. Бундай синовлар сертификатлаштириш органи вакилларининг назорати остида амалга оширилади. Ушбу синовларнинг объективлиги аккредитацияланган синаш лабораторияси (маркази) билан бир қаторда, ушбу синов лабораториясига (марказига) синовларни ўтказишни топширган сертификатлаштириш органи томонидан таъминланади.

134. Синовлар баённомасида қуйидагилар бўлиши керак:

а) ҳужжатнинг номи ва белгиланиши, бунда ҳужжатнинг белгиланиши ҳар бир саҳифада такрорланади;

б) аккредитация қилинган синаш лабораториясининг (марказининг) номи ва манзили, унинг аккредитацияси тўғрисидаги маълумотлар (аккредитация гувоҳномасининг рақами, берилган санаси ва амал қилиш муддати);

в) синовларни амалга оширишни топширган ваколатли сертификатлаштириш органи ҳақида маълумот;

г) ариза берувчининг номи ва манзили;

д) темир йўл маҳсулоти белгилари (тавсифлаш, тамғалаш), идентификациялаш натижалари, ишлаб чиқарувчи ҳақида маълумот ва ишлаб чиқариш санаси;

е) синовларни ўтказиш учун темир йўл маҳсулотини қабул қилиш санаси;

ж) баҳоладиган кўрсаткичлар ва уларга қўйилган талаблар, шунингдек, ушбу талабларни ўз ичига олган норматив ҳужжатлар тўғрисидаги маълумотлар;

з) синовларни ўтказиш санаси;

и) синовларни ўтказишда фойдаланилган стандарт ҳамда ностандарт усул ва услублар тўғрисида маълумотлар;

к) темир йўл маҳсулотини синовларни ўтказишдан олдин сақлаш, атроф-муҳит шароитлари, шунингдек, темир йўл маҳсулотини синовларга тайёрлаш тўғрисида маълумот;

л) фойдаланилган ўзига тегишли бўлган ва ижарага олинган синов ускуналари ва ўлчаш воситалари тўғрисидаги маълумотлар;

м) аккредитация қилинган бошқа синаш лабораторияси (маркази) томонидан ўтказилган синашлар тўғрисида маълумот;

н) ўтказилган синовларнинг зарур ҳолларда жадваллар, графиклар, фотосуратлар ва бошқа материаллар билан асосланган натижалари;

о) синовлар баённомаси фақат синов ўтказилган намуналаргагина тааллуқлилиги тўғрисидаги ариза;

п) олинган натижалар тўғрисидаги далилий материаллар, шу жумладан, жадваллар ва (ёки) графиклар кўринишидаги дастлабки қайд этилган маълумотлар;

р) маълумотлар устида ишлаш бўйича барча мезонлар ва олинган оралик маълумотлари кўрсатилган ҳолда дастлабки маълумотлар устида ишлаш жараёни;

с) аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази) раҳбарининг ташкилот мухри билан тасдиқланган имзоси;

т) синовларни ўтказган масъул ижрочиларнинг имзолари ва лавозимлари;

у) аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази) номидан синовлар баённомасини тайёрлаш учун масъул бўлган шахснинг (шахслар) имзоси ва лавозими (зарур ҳолларда);

ф) сертификатлаштириш органи вакилининг имзоси – қабул қилиб олиш ва сертификатлаштириш синовлари бир йўла ўтказилган ҳолларда, шунингдек, синовлар ушбу Техник регламентнинг 133-бандига мувофиқ амалга оширилганда;

х) синовлар баённомаси (ҳисоботи) чиқарилган сана;

ц) синовлар баённомасига (ҳисоботи) ўзгартиришлар киритиш алоҳида ҳужжат (ҳисоботга илова, олдинги баённомани бекор қиладиган ва янгилайдиган янги баённома) билан расмийлаштирилиши тўғрисидаги маълумотлар;

ч) синовлар баённомасини қисман қайта чоп этиш имкониятини истисно этувчи ариза.

135. Синовлар баённомасига темир йўл маҳсулоти намуналарини танлаб олиш далолатномасининг тасдиқланган нусхаси ҳамда темир йўл маҳсулоти синовларга тайёрлиги тўғрисидаги далолатноманинг нусхаси илова қилинган бўлиши керак. Синовлар баённомасида синовлардан олинган натижалардан келиб чиқадиган тавсиялар ёки таклифлар бўлмаслиги керак.

136. Ушбу Техник регламентнинг 134-банди талабларига мувофиқ расмийлаштирилган синовлар баённомаларининг асл нусхалари сертификатлаштириш органига икки нусхада тақдим этилади (биринчи нусха сертификатлаш йиғмажилдига, иккинчи нусха ариза берувчига юборилади). Синовлар баённомаларининг нусхалари, тегишли норматив ҳужжатларда ҳамда аккредитация қилинган синаш лабораториясининг (марказининг) ҳужжатларида бошқача тартиб белгиланмаган бўлса, мувофиқлик сертификатининг амал қилиш муддатидан кам бўлмаган давр ичида аккредитация қилинган синаш лабораторияси (марказ) томонидан сақланиши керак.

137. Ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш сертификатлаштириш пайтида текшириладиган барқарор хусусиятларга эга темир йўл маҳсулотини ишлаб чиқариш учун зарур шарт-шароитлар мавжудлигини аниқлаш мақсадида амалга оширилади.

138. Темир йўл маҳсулотини ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш мувофиқлик сертификати бериладиган санадан кўпи билан ўн икки ой олдиндан (сертификатлаштириш схемасида назарда тутилган ҳолларда) амалга оширилиши керак.

139. Темир йўл маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш қуйидагиларга нисбатан амалга оширилади:

- а) технологик жараёнлар;
- б) технологик ҳужжатлар;
- в) технологик жиҳозлаш воситалари;
- г) технологик режимлар;
- д) технологик жиҳозлаш воситаларини бошқариш;
- е) метрологик ускуналарни бошқариш;
- ж) синашлар ва ўлчашлар услублари;
- з) хом ашё ва бутловчи қисмларни назорат қилиш тартиби;
- и) хом ашё ва бутловчи қисмларни назоратдан ўтказиш тартиби;
- к) темир йўл маҳсулотининг номувофиқлигини бошқариш;
- л) рекламациялар билан ишлаш тартиби.

140. Ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш натижаларига кўра сертификатлаштирилаётган темир йўл маҳсулотининг ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш натижалари тўғрисида далолатнома тузилади. Далолатномада қуйидагилар кўрсатилади:

- а) маҳсулот ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш натижалари;
- б) маҳсулотни ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолашда фойдаланилган қўшимча материаллар;
- в) темир йўл маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳолатининг умумий баҳоси;
- г) тўғрилаш чораларини амалга ошириш зарурлиги ва муддати.

141. Сертификатлаштирилаётган темир йўл маҳсулотини ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш натижалари тўғрисидаги далолатнома сертификатлаштириш органида сақланади, унинг нусхаси эса ариза берувчига юборилади.

142. Сертификатлаштириш органи синовлар баённомасини (синовлар тўғрисидаги ҳисоботни) ва темир йўл маҳсулотини ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш натижаларини таҳлил қилгандан сўнг (сертификатлаштириш схемаси ва шартномада белгиланган бўлса) мувофиқлик сертификатини бериш (беришни рад этиш) тўғрисидаги қарорни тайёрлайди.

143. Сертификатлаштириш органи томонидан мувофиқлик сертификатини рад этиш тўғрисида қарор қабул қилишга қуйидагилар асос бўлади:

- а) темир йўл маҳсулотининг ушбу Техник регламент талабларига номувофиқлиги;

б) темир йўл маҳсулотини ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолашнинг натижаси салбийлиги (сертификатлаштириш схемасида белгиланган бўлса);

в) тақдим этилган ҳужжатларда ишончли бўлмаган маълумотларнинг мавжудлиги.

144. Сертификатлаштириш органи темир йўл маҳсулоти ушбу Техник регламент талабларига мувофиқлиги ҳақидаги сертификатини бериш тўғрисидаги қарор асосида мувофиқлик сертификатини расмийлаштиради, уни белгиланган тартибда Мувофиқлик сертификатлари давлат реестри ва Мувофиқлик декларациялари давлат реестрида рўйхатдан ўтказиш ва ариза берувчига беради. Мувофиқлик сертификати фақат рўйхатдан ўтказилган рақами мавжуд бўлганда ҳақиқий ҳисобланади.

145. Мувофиқлик сертификатлари давлат реестри ва Мувофиқлик декларациялари давлат реестрида рўйхатдан ўтказилган кундан бошлаб кучга киради.

Темир йўл маҳсулоти ушбу Техник регламент талабларига мувофиқлиги ҳақидаги сертификатнинг иловаси (унинг амал қилиши татбиқ этиладиган темир йўл маҳсулотининг аниқ турлари ва типлари рўйхати) бўлиши мумкин.

146. Мувофиқлигини мажбурий тасдиқлаш лозим бўлган таркибий қисмларни ўз ичига олган маҳсулотга мувофиқлик сертификати фақат ушбу таркибий қисмларга нисбатан мувофиқлик сертификатлари ёки мувофиқлик декларациялари мавжуд бўлган тақдирдагина берилиши мумкин. Мувофиқлик сертификатига иловада мувофиқлиги тасдиқланиши лозим бўлган таркибий қисмларга фақат мувофиқлик сертификатлари ёки мувофиқлиги тўғрисидаги декларациялар мавжуд бўлганда маҳсулотнинг мувофиқлик белгиси билан тамға қилиш тўғрисида ёзув киритилади.

147. Алоҳида таркибий қисмлар учун мувофиқлик сертификати ёки мувофиқлик тўғрисида декларацияга эга бўлмаган маҳсулотнинг тажриба намуналарини алоҳида таркибий қисмлар учун мувофиқлик сертификати ёки мувофиқлик тўғрисида декларация олингунга қадар назорат остида муомалага чиқаришга рухсат этилади.

148. Темир йўл маҳсулотнинг конструкциясига (таркибига) ёки уни ишлаб чиқариш технологиясига, маҳсулотнинг ушбу Техник регламентнинг талабларига мувофиқлигига таъсир қилиши мумкин бўлган ўзгартиришлар киритилганда, ариза берувчи бу ҳақда олдиндан сертификатлаштириш органига хабар беради, сертификатлаштириш органи эса ўз навбатида янги синашларни ўтказиш ёки маҳсулотни ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш зарурлиги тўғрисида қарор қабул қилади.

149. Сертификатлаштирилган темир йўл маҳсулотига илова қилинадиган эксплуатация ҳужжатларида (фойдаланиш бўйича қўлланма, формуляр, техник паспорт, ёрлик), шунингдек, товар ҳужжатларида ариза берувчи мувофиқлик белгисини қўяди, ўтказилган сертификатлаштириш ҳақидаги ёзувни киритади ва мувофиқлик сертификати бланкасининг ҳисобга олинган рақамини, рўйхатга олинган рақамини, берилган санаси ва амал қилиш муддатини кўрсатади.

150. Мувофиқлик сертификати эгасининг аризасига кўра мувофиқлик сертификатининг амал қилиш муддати маҳсулотнинг конструкцияси ва ишлаб чиқариш технологиясида ўзгаришлар, истеъмолчилар томонидан рекламация ва шикоятлар киритилмаганда, шунингдек, сўнгги давлат назоратининг ижобий натижаларига кўра қайта сертификатлаш ишларини якунлаш учун бир йилдан ортиқ бўлмаган муддатга узайтирилиши мумкин.

151. Сертификат эгаси Ўзбекистон Республикаси ҳудудида фойдаланиш учун ўзи тасдиқлаган мувофиқлик сертификатининг нусхаларини бериш ҳуқуқига эга.

152. Сертификатлаштирилаётган темир йўл маҳсулотининг мувофиқлигини назорат қилиш сертификатлаштириш схемасида назарда тутилган бўлса, сертификатланган темир йўл маҳсулотини назорат қилиш уни сертификатлаштиришдан ўтказган сертификатлаштириш органи томонидан амалга оширилади. Сертификатланаётган темир йўл маҳсулотини назорат қилиш темир йўл маҳсулотини синаш ва уни ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш натижалари кўринишидаги сертификатлаштирилган темир йўл маҳсулоти тўғрисидаги, темир йўл маҳсулоти мувофиқлик сертификатининг амал қилиш даврида ушбу Техник регламент талабларига мувофиқ бўлишда давом этишини тасдиқлаш мақсадида мувофиқлик сертификати ва мувофиқлик белгисини қўллаш шартлари ва қоидаларига амал қилиш тўғрисидаги маълумот олишни таъминлайдиган даврий (режали ёки режадан ташқари) баҳолаш шаклида амалга оширилади.

153. Қуйидагилар давлат назоратининг даврийлиги ва ҳажмини аниқлаш мезонлари ҳисобланади:

- а) маҳсулотнинг потенциал хавф даражаси;
- б) маҳсулотни сертификатлашдан ўтказиш натижалари;
- в) маҳсулотни ишлаб чиқариш барқарорлиги;
- г) маҳсулотни ишлаб чиқариш ҳажми;
- д) маҳсулотни ишлаб чиқаришда сертификатланган сифат менежменти тизимининг мавжудлиги;
- е) давлат назоратини ўтказиш нархи.

154. Давлат назоратини ўтказиш ҳажми, даврийлиги, муддати, моҳияти ва тартиби сертификатлаштириш органининг мувофиқлик сертификатини бериш тўғрисидаги қарорида белгиланади.

155. Режадан ташқари давлат назорати темир йўл маҳсулоти хавфсизлигига нисбатан шикоятлар тўғрисидаги маълумотлар (тасдиқловчи ҳужжатлар) мавжуд бўлганда амалга оширилади. Ушбу маълумотлар истеъмолчилар, шунингдек, мувофиқлик сертификати берилган темир йўл маҳсулоти хавфсизлиги устидан давлат назоратини (текширувни) амалга оширувчи органлардан олиниши мумкин. Режадан ташқари давлат назоратида ишларнинг ҳажми темир йўл маҳсулоти хавфсизлигини таъминлашда аниқланган камчиликлар билан боғлиқ технологик жараёнларни баҳолаш зарурати билан белгиланади ва ишлаб чиқарувчи томонидан бепул асосда амалга оширилади.

156. Давлат назорати қуйидагиларни ўз ичига олади:

- а) темир йўл маҳсулотини сертификатлаштириш материалларини таҳлил қилиш;
- б) сертификатлаштирилган темир йўл маҳсулоти ҳақида келиб тушаётган маълумотларни таҳлил қилиш;
- в) сертификатлаштирилган темир йўл маҳсулотига берилган ҳужжатларнинг ушбу техник регламент талабларига мувофиқлигини баҳолаш;
- г) намуналарни танлаб олиш ва идентификациялаш, намуналарни синашдан ўтказиш ва олинган натижаларни таҳлил қилиш;
- д) темир йўл маҳсулотининг конструкцияси ва ишлаб чиқариш технологиясига сертификатлаштириш пайтида қайд этилган, маҳсулотнинг хавфсизлик кўрсаткичларига таъсир кўрсатадиган ўзгартишлар киритилмаганлигини баҳолаш;
- е) сертификатлаштириш схемасида назарда тутилган бўлса, темир йўл маҳсулоти ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш;
- ж) илгари аниқланган номувофиқликларни бартараф этиш юзасидан амалга оширилган мувофиқлаштирувчи ҳаракатларни баҳолаш;
- з) темир йўл маҳсулоти мувофиқлик белгиси билан тамғаланишининг ва унга тегишли ҳужжатларнинг тўғрилигини баҳолаш;
- и) сертификатлаштирилган темир йўл маҳсулоти рекламацияларини таҳлил қилиш.

157. Давлат назоратини амалга оширишда синашларни ўтказиш моҳияти, ҳажми ва тартиби давлат назоратини амалга оширувчи сертификатлаштириш органи томонидан белгиланади.

158. Давлат назорати натижалари давлат назоратини амалга ошириш тўғрисидаги далолатнома билан расмийлаштирилади.

Давлат назоратини амалга ошириш тўғрисидаги далолатномада ушбу Техник регламентнинг 154-бандига мувофиқ бажарилган ишлар натижалари асосида темир йўл маҳсулоти ушбу Техник регламент талабларига мувофиқлиги, ушбу ишларни амалга ошириш барқарорлиги ва берилган мувофиқлик сертификатини сақлаб қолиш имконияти ҳақида ёки мувофиқлик сертификатининг амал қилишини тўхтатиб туриш (бекор қилиш) тўғрисида ҳулоса берилади.

159. Давлат назорати натижаларига кўра қуйидаги қарорлардан бири қабул қилиниши мумкин:

- а) темир йўл маҳсулоти ушбу Техник регламент талабларига жавоб берса, мувофиқлик сертификати амал қилишда давом этади;
- б) ариза берувчи мувофиқлаштириш тадбирлари ёрдамида ушбу Техник регламент талабларига нисбатан темир йўл маҳсулоти бўйича аниқланган номувофиқлик сабабларини бартараф эта олса, мувофиқлик сертификатининг амал қилиши тўхтатиб турилади;

в) ариза берувчи мувофиқлаштириш тадбирлари ёрдамида ушбу Техник регламент талабларига нисбатан темир йўл маҳсулоти бўйича аниқланган номувофиқлик сабабларини бартараф эта олмаса, мувофиқлик сертификатининг амал қилиши бекор қилинади.

Ишлаб чиқарувчи, ишлаб чиқарувчининг ваколатли вакили, сотувчи, импорт қилувчи давлат назорати органининг ҳаракатлари устидан суд тартибида шикоят қилишга ҳақли.

160. Мувофиқлик сертификатининг амал қилишини тўхтатиш мувофиқлик сертификатларининг ягона давлат реестрига тегишли ёзув киритилган пайтдан бошлаб кучга киради.

161. Белгиланган муддат ичида мувофиқлик сертификати эгасининг айби билан давлат назоратини амалга оширишнинг имконияти бўлмаса, сертификатлаштириш органи мувофиқлик сертификатининг амал қилишини тўхтатиб туриш тўғрисидаги қарорни қўйидаги ҳолларда қабул қилади:

а) мувофиқлик сертификати эгасининг сертификатлаштириш органи билан давлат назоратини ўтказиш учун шартнома тузишдан бош тортиши;

б) мувофиқлик сертификати эгасининг давлат назорати учун сертификатлаштириш органи билан тузилган шартнома бўйича тўловни амалга оширишни рад этиши;

в) мувофиқлик сертификати эгасининг давлат назоратини ўтказиш пайтида сертификатлаштириш органи ходимларининг ишлаши учун шароит яратишдан бош тортиши (хоналарни, ушбу Техник регламентнинг 156-бандига мувофиқ керакли маълумотларни тақдим этиш).

162. Мувофиқлик сертификати эгаси олти ойдан ортиқ муддат давомида сертификатланган темир йўл маҳсулотини ишлаб чиқармаса, темир йўл маҳсулотини муомалага чиқариш фақат режадан ташқари давлат назорати ўтказилгандан сўнг амалга оширилиши мумкин.

163. Мувофиқлик сертификатининг амал қилиши тўхтатиб қўйилган ҳолларда:

а) сертификатлаштириш органи:

темир йўл транспорти соҳасида давлат назоратини амалга оширадиган республика ижро этувчи ҳокимият органларини ҳамда манфаатдор ташкилотларни хабардор қилади;

мувофиқлаштириш чораларини амалга ошириш муддатини белгилайди ва мувофиқлик сертификати эгаси томонидан уларнинг бажарилишини назорат қилади;

б) мувофиқлик сертификати эгаси:

белгиланган талаблардан четга чиқиб, истеъмолчиларга юборилган темир йўл маҳсулотининг миқдори ва жойлашувини аниқлайди;

маҳсулотдан фойдаланишни тўхтатиш тўғрисида истеъмолчиларни ва бошқа манфаатдор ташкилотларни хабардор қилади ва аниқланган камчиликларни бартараф этиш тартибини маълум қилади;

аниқланган камчиликларни жойида бартараф этади ёки ишлаб чиқарувчи томонидан маромига етказиш учун маҳсулотнинг қайтарилишини таъминлайди.

164. Мувофиқлик сертификати амал қилишининг тўхтатиб қўйилиши ёки бекор қилиниши, шунингдек, мувофиқлик сертификати амал қилиши қайта тиклаганлиги тўғрисидаги маълумот сертификатлаштириш органи томонидан темир йўл транспорти соҳасидаги давлат назорати органлар ва манфаатдор ташкилотларга маълум қилинади.

165. Мувофиқлик сертификатининг амал қилиши бекор қилинган темир йўл маҳсулоти ариза берувчи томонидан керакли мувофиқлаштириш чоралари кўрилгандан сўнг сертификатлаш учун қайта тақдим қилиниши мумкин. Қайта сертификатлашда сертификатлаштириш органи аввалги сертификатлаштиришнинг ижобий натижаларини ҳисобга олиши мумкин.

166. Курилиши якунланган темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари фойдаланишга қабул қилиш тартиб-таомилларидан ўтказилиши керак.

167. Фойдаланишга қабул қилиш лойиҳа ҳужжатларига ва унга белгиланган тартибда киритилган ўзгартиришларга мувофиқ тўлиқ ҳолда ёки курилиш босқичларига кўра амалга оширилади.

168. Фойдаланишга қабул қилиш буюртмачи томонидан тайинланадиган қабул комиссияси томонидан амалга оширилади.

Курилиши давлат бюджети маблағлари ҳисобидан амалга оширилган умумий фойдаланишдаги темир йўлларни, шунингдек, темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини фойдаланишга қабул қилиш ваколатли орган томонидан тайинланадиган қабул комиссияси томонидан амалга оширилади.

169. Курилиши якунланган темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларининг қабул комиссиясига тақдим этиш учун тайёрлигини баҳолаш мақсадида буюртмачи пудратчининг курилиш якунланганлиги тўғрисида расмий хабарномасини олгандан кейин ишчи комиссияни (ишчи комиссиялари) тайинлайди.

170. Ишчи комиссия томонидан фойдаланишга қабул қилишга тайёрлиги тўғрисидаги қарор қуйидагича қабул қилинади:

а) темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларининг ушбу Техник регламент ва белгиланган тартибда киритилган ўзгаришларни ҳисобга олган ҳолда тасдиқланган лойиҳа ҳужжатлари талабларига мувофиқлигини баҳолаш натижалари бўйича;

б) пудратчи томонидан ишлаб чиқиладиган ижро ҳужжатларини таҳлил қилиш натижалари бўйича;

в) ўлчашлар натижалари асосида, шу жумладан, йўлларни ўлчаш ва диагностика қилиш бўйича автоматлашган тизимлар ёрдамида, иншоотлар, мосламалар ва механизмларни синаш, шунингдек, ускуналарни комплекс синашдан ўтказиш.

171. Баҳолаш натижалари бўйича темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари қабул комиссияси томонидан қабул қилишга тайёрлиги тўғрисида ишчи комиссия хулоса шакллантиради. Лойиҳа ҳужжатларидан четга чиқишлар аниқланса, улар темир йўл транспорти инфратузилмаси объекти қабул комиссияси томонидан қабул қилинишидан олдин бартараф қилиниши керак.

172. Қабул комиссиялари ишчи комиссиялар томонидан аниқланган номувофикликларнинг бартараф этилишини ва темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларининг фойдаланишга қабул қилишга тайёрлигини баҳолаши шарт. Белгиланган баҳолаш буюртмачи томонидан тузилган ва қабул комиссияси томонидан тасдиқланган дастурга мувофиқ амалга оширилади. Қурилиши якунланган темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини қабул қилиш қабул комиссияси томонидан ишчи комиссиянинг хулосаси асосида далолатнома, шунингдек, пудратчи томонидан тақдим этилган ҳужжатлар билан расмийлаштирилади.

Темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини фойдаланишга қабул қилиш далолатномаси қабул комиссиясининг барча аъзолари томонидан имзоланиши керак, бунда уларнинг ҳар бири ўз ваколати доирасида қабул комиссияси томонидан қабул қилинган қарорлар учун жавобгар бўлади. Қабул комиссиясининг айрим аъзолари далолатномани имзолашдан бош тортган тақдирда, ваколатига қирадиган масалалар бўйича эътирозларни баён этган ҳолда улар вакиллик қилаётган тегишли органларнинг хулосаларини комиссия раисига тақдим этиши шарт.

Ушбу камчиликлар хулосалар чиқарган органлар иштирокида бартараф этилиши керак.

Қабул комиссияси томонидан белгиланган муддатда камчиликлар бартараф этилмаса, темир йўл транспорти инфратузилмаси объектлари қабул комиссияси томонидан фойдаланишга тайёр эмас деб топилади.

173. Лойиҳа ҳужжатларида назарда тутилган атроф-муҳитни муҳофаза қилиш, табиий муҳитни тиклаш, ерларни рекультивация қилиш ва кўкаламзорлаштириш бўйича ишларни якунламай туриб, темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини фойдаланишга топшириш тақиқланади.

174. Темир йўл транспорти инфратузилмасини фойдаланишга топширишга рухсат олиш учун буюртмачи қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ, темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларини фойдаланишга топшириш учун рухсатномалар бериш ваколатига эга органга мурожаат қилади. Аризага қонунчилик ҳужжатларида назарда тутилган тартибда ҳужжатлар илова қилинади.

Тақдим этилган ҳужжатларни баҳолаш натижалари ижобий бўлса, буюртмачига темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларидан фойдаланишни бошлашга рухсат берилади.

6-боб. Ўтиш даври

175. Техник регламент кучга кирган вақтдан бошлаб Ўзбекистон Республикаси ҳудудида техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасида амал қилувчи ва темир йўл маҳсулотларига талаблар белгиловчи норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар Техник регламентга мувофиқлаштирилгунга қадар Техник регламентга зид бўлмаган қисмлари бўйича амал қилади.

176. Техник регламент кучга киргунга қадар темир йўл маҳсулотларига берилган санитария-эпидемиология ҳулосалари ва мувофиқлик сертификатлари уларнинг амал қилиш муддати тугагунга қадар амал қилади.

7-боб. Техник регламент талабларига риоя этилиши бўйича давлат назорати

177. Ушбу Техник регламентда белгиланган талабларга риоя этилиши устидан давлат назоратини Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги, Транспорт вазирлиги ҳузуридаги Транспорт назорати инспекцияси, шунингдек, бошқа махсус ваколатли давлат органлари ўз ваколатлари доирасида амалга оширади.

178. Ушбу Техник регламент талабларининг бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ жавоб берадилар.

**Юқори тезликдаги темир йўл транспорти хавфсизлиги тўғрисидаги
Техник регламент талаблари татбиқ этиладиган техник жиҳатдан
тартибга солиш объектлари
РЎЙХАТИ**

**I. Юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмаси қуйи
тизимларининг таркибий қисмлари**

1. Темир йўл устки қурилмалари.
2. Сув ўтказувчи, деформацияни олдини олувчи, ҳимояловчи
ва мустаҳкамловчи иншоотлар.
3. Темир йўллар.
4. Темир йўл станциялари.
5. Ер кўтармаси.
6. Контакт тармоғи.
7. Темир йўл кўприклари.
8. Темир йўл ҳудудини ҳимояловчи тўсиқ.
9. Йўловчи платформалари.
10. Темир йўл устидан ўтувчи пиёдалар ўтиш кўприги.
11. Темир йўл остидан ўтувчи пиёдалар ўтиш туннели.
12. Темир йўл станциялари ва перегонда (станциялар оралиғида)
сигнализация, марказлаштириш ва блоклаш қурилма ва ускуналари.
13. Темир йўл электралоқа тизимлари, қурилма ва ускуналари.
14. Темир йўл станциялари ва станциялар оралиғида электр таъминоти
tizими, қурилма ва ускуналари.
15. Темир йўл туннеллари.
16. Трансформатор подстанциялари.
17. Сув ўтказувчи қувурлар.
18. Тортиш подстанцияси (секциялаш пости).
19. Темир йўл участкаси.
20. Шовқиндан ҳимояловчи иншоотлар ва қурилмалар.

**Юқори тезликдаги темир йўл транспорти инфратузилмаси қўйи
тизимлари таркибий қисмларининг элементлари**

Т/р	Темир йўл маҳсулоти номи	ТИФ ТН код
1.	Темир йўл транспортида қўлланилувчи автоматлаштирилган ўлчаш ва назорат-синов дастгоҳлари ва тизимлари	85
2.	Темир йўл транспорти бўлинмаларида фаолияти темир йўл транспортида ҳаракат ва ахборот хавфсизлиги билан боғлиқ ходимларнинг автоматлаштирилган иш жойлари	85
3.	Темир йўл транспортида ҳаракат ва ахборот хавфсизлиги билан боғлиқ технологик жараёнларни автоматлаштирилган тезкор бошқариш тизимлари	85
4.	Темир йўл электр таъминоти телемеханикаси аппаратуралари	85
5.	Рельс уламалари учун болтлар	7302, 7318
6.	Темир йўл изи маҳкамловчилари учун қўйма болтлар	7302, 7318
7.	Темир йўл изи маҳкамловчилари учун қисмали (клеммали) болтлар	7302, 7318
8.	Кенглиги 1520 мм бўлган темир йўллар учун стрелкали ўтказгичларга мўлжалланган темир-бетон бруслар	6810
9.	Темир йўл электр таъминоти қурилмалари учун қувватсизлантирувчи вентиллар ва ортиқча кучланишни чекловчилар	8535
10.	Рельс уламаси болтлари учун гайкалар	7318
11.	Темир йўл рельс маҳкамловчиларининг қўйма болтлари учун гайкалар	7318
12.	Темир йўл изи маҳкамловчиларининг қисмали (клеммали) болтлари учун гайкалар	7318
13.	Ўтказувчан индуктив датчик	85, 90
14.	Рақамли кодланган автоблоклаш дешифраторлари	85
15.	Электрлаштирилган темир йўллар контакт тармоғи қурилмаларининг диодли ерга улагичлари	85
16.	Электрлаштирилган темир йўлларнинг контакт тармоқлари таянчлари учун темир-бетон устунлари	6810
17.	Электрлаштирилган темир йўлларнинг контакт тармоқлари учун изоляторлар	8546
18.	Рельс маҳкамлаш учун прутли пружинали клеммалар	7302

19.	Узлуксиз маҳкамлаш учун ЖБР-65 пружинали клеммалар	7302
20.	Бўлакланувчи ва бўлакланмайдиган рельс маҳкамловчилари клеммаси	7302
21.	Стрелкали ўтказгичлар крестовиналари	73
22.	Ёруғлик фильтр линзалари ва линзалар, темир йўл транспорти линзали светофорлари учун лампа ушлагичи билан линзали тўпламлар	7014 00 000, 8530, 9002
23.	Электрлаштирилган темир йўлларнинг контакт тармоғи таянчлари учун темир-металл устунлар	7308
24.	Темир йўл рельсларининг изоляцияли уламалари учун рельс накладкалари (рельс қопламаси)	73
25.	Кенг энли темир йўллар учун икки каллакли рельс накладкалари (рельс қопламаси)	7302
26.	Турли хил типли ва маркали стрелкали ўтказгич ўткир учлари (остряк)	73
27.	Темир йўлнинг бўлакланувчи маҳкамловчилар подкладкалари (тагликлари)	7302
28.	Темир йўл стрелкали ўтказгичлари гарнитураси, ташқи туташтирувчилари	73
29.	Тонал рельс занжири учун генератор, приёмник, фильтр ва кучайтиргич	84, 85
30.	Ғилдирак ўқларини ҳисоблаш тизими ва темир йўл участкаларини назорат қилиш датчиклари	85, 90
31.	Рақамли кодланган автоблоклаш дешифраторлари ва дешифратор блоклари	85
32.	Ҳаракат хавфсизлиги ҳамда ахборот хавфсизлиги билан боғлиқ технологик жараёнларни оператив бошқаришнинг автоматлаштирилган тизимлари учун темир йўл транспортининг дастурий воситалари	85
33.	Темир йўл рельсларига ўрнатилган пружинали қарши мосламалар	7302 90
34.	Темир йўл контакт тармоғи учун мис ва унинг қотишмасидан контакт симлар	8544
35.	Рельс маҳкамловчилар прокладкалари	7302
36.	Электрлаштирилган темир йўллар электр таъминоти тизимларининг тортиш подстанциялари учун ажратгичлар	85
37.	Электромагнит хавфсиз реле, жумладан, темир йўл автоматикаси ва телемеханикаси учун электрон реле, реле блоклари	8535, 8536, 8538
38.	Кенг энли темир йўллар учун рельслар	7302

39.	Айрили темир йўл рельслари	7302
40.	Контррельсли темир йўл рельслари	7302
41.	Рельс маҳкамлагичлари	7302
42.	Электрлаштирилган темир йўллар контакт тармоғи осмаси қурилмаларининг кўндаланг қаттиқ ригеллари	73
43.	Темир йўл транспорти сигнал қурилмалари учун ёруғлик филтрлари, линзалар, ёруғлик филтрли линзалар, нур ёювчи ва бурилувчи ўрнатма	7014 00 000 8530 90 9002 9405 91
44.	Электрлаштирилган темир йўл электр таъминоти қурилмалари учун статик ўзгартирувчи қурилмалар	8504 40
45.	Темир йўл стрелкали ўтказгичлари, таъмирлаш комплектлари (ярим стрелкали ўтказгич), берк кесишмалар	7302 8608 00 000 1
46.	Стрелкали электромеханик приводлар	8501 8608 00 000
47.	Темир йўл рельслари изоляция уламаси	7302
48.	Пружинали темир йўл қисмлари (икки айланмали шайба, ликопчасимон пружина, клеммалар)	7302 7318 21 000 7320
49.	Электрлаштирилган темир йўлларнинг уланиш станцияларини ҳимоялаш қурилмалари	85
50.	Электрлаштирилган темир йўлларнинг контакт тармоқлари таянчларининг пойдеворлари	68
51.	Кенглиги 1520 мм бўлган темир йўллар учун темир-бетон шпаллар	6810
52.	Темир йўл шуруплари	7318
53.	Темир йўллар балласт қатлами учун табиий тошдан шағал	2517
54.	Темир йўл стрелкали ўтказгичларининг маҳкамлаш элементлари	73

II. Юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркиби

Доимий токда, ўзгарувчан токда, икки тизимли (доимий ва ўзгарувчан) токда ҳаракатланувчи электропоездлар ҳамда уларнинг вагонлари

Юқори тезликдаги ҳаракатдаги темир йўл таркибининг таркибий қисмлари

Т/р	Темир йўл маҳсулоти номи	ТИФ ТН код
1.	Тормоз ричаг узатгичини автоматик ростлаш мосламаси (автоматик ростлагич)*	8607

2.	Ҳаракатдаги темир йўл таркиби автоматик тўхтаб туриш тормози*	8607
3.	Ҳаракатдаги темир йўл таркибини қисқа туташув тоқларидан ҳимоя ва назорат қилувчи юқори вольтли аппаратлар	8535
4.	Ҳаракатдаги темир йўл таркиби учун бандаж	8607
5.	Магнит рельсли тормоз бошмоқлари*	8607
6.	Ҳаракатдаги темир йўл таркибининг тормоз колодкаси бошмоқлари*	8607
7.	Ҳаракатдаги темир йўл таркиби диски тормоз накладкасининг (қопламаси) тормоз бошмоқлари*	8607
8.	Тормозлар блокировкаси*	8607
9.	Электр ҳаракатдаги таркиб учун кувватсизлантирувчи вентиллар ва ортиқча кучланишни чекловчилар	8535
10.	Ҳаво тақсимлагичлар	8607
11.	Ҳаракатдаги таркиб учун ёрдамчи электр машиналар (1 kW дан юқори)*	8501
12.	Электр ҳаракатдаги таркиб учун юқори тезликли автоматик ўчиргичлар ва асосий ўчиргичлар	8535
13.	Юқори вольтли вагонлараро уланишлар (биргаликда розетка ва штепсель)*	8535
14.	Ҳаракатдаги таркибнинг юқори мустаҳкам ойна маҳсулоти	7007 7007 11 100 7007 21 7007 29 000 0 7008 00
15.	Ҳаракатдаги таркибнинг гидравлик демпферлари*	8607
16.	Ҳаракатдаги таркиб учун тормоз дисклари	8607
17.	Ҳаракатдаги темир йўл таркибининг тормоз пневматик тизимлари учун резинали зичлагич маҳсулоти (диафрагмалар, манжетлар, воротниклар, зичлагичлар, прокладкалар)*	4016
18.	Автоулагич қурилмасининг тортиш хомутининг понаси*	73
19.	Ҳаракатдаги таркиб учун компрессорлар	8607
20.	Ҳаракатдаги таркиб тортиш узатгичининг цилиндрлик тишли ғилдираклари	8607
21.	Ҳаракатдаги таркибнинг таркибий ғилдираклари	8607
22.	Ҳаракатдаги таркибнинг қўйма ғилдираклари	8607
23.	Ҳаракатдаги таркибнинг ғилдирак жуфтликлари	8607

24.	Ҳаракатдаги таркиб учун композицион тормоз колодкалари	8607
25.	Ҳаракатдаги таркиб учун кўшма (чўян-композицион) тормоз колодкалари	8607
26.	Ҳаракатдаги таркиб учун чўян тормоз колодкалари	8607
27.	Юқори вольтли электропневматик ва электромагнит контакторлар	8535
28.	Автоулагич корпуси	8607
29.	Ҳаракатдаги таркиб учун машинистлар ўриндиқлари*	9401
30.	Ҳаракатдаги таркиб учун йўловчилар ўриндиқлари*	9401
31.	Ҳаракатдаги таркиб кузови*	8607
32.	Дискли тормоз қисқич механизми	8607
33.	Дискли тормоз накладкаси (қопламаси)	8607
34.	Ҳаракатдаги таркибнинг ишлов берилган ўқлари	8607
35.	Ҳаракатдаги таркибнинг ишлов берилмаган ўқлари	8607
36.	Автоулагич олд ва орқа тўсинлари*	8607
37.	Ҳаракатдаги таркиб учун юқори вольтли ўзгартиргич ва ажратгичлар	85
38.	Автоулагич зарба сўндирувчи аппарати	86
39.	Ҳаракатдаги таркиб буксаси учун роликли подшипниклар	8482
40.	Ҳаракатдаги таркиб учун юқори вольтли ҳимоялагичлар	85
41.	Тортувчи ва тортмайдиган ҳаракатдаги таркибнинг статистик электр ўзгартирувчилари	85
42.	Ҳаракатдаги таркиб учун электромашина электр ўзгартиргичлари*	8501
43.	Магнитрельсли тормоз узатмаси*	8607
44.	Ҳаракатдаги таркибнинг сирпанишга қарши қурилмаси*	85
45.	Ҳаракатдаги таркибнинг рессорли осма пружиналари	7320
46.	Ҳаракатдаги таркиб учун ажраткичлар, қисқа туташгичлар, юқори вольтли ерга улагичлар*	85
47.	Ҳаракатдаги таркиб учун реактор ва реактор қурилмалари*	85
48.	Тортувчи ҳаракатдаги таркиб учун ҳаво резервуарлари*	73 7310
49.	Электропоездлар учун тортувчи узатмаси муфталарининг резина-корд қопламалари	40

50.	Электрик тормозни ишга туширувчи демпфер резисторлари*	85
51.	Ҳаракатдаги таркиб учун паст вольтли электр жиҳозлари: паст вольтли контроллерлар; автоматик ўчириб-ёқиш мосламалари; электромагнит ва электрон (ҳимоя, оралик, вақт ва дифференциал) релелари	8535
52.	Ҳаракатдаги таркиб тормозлари учун улаш енгчаси*	4009
53.	Ҳаракатдаги таркиб учун ойна тозалагичлар*	8479 89 970
54.	Улагич, жумладан, автоулагич	8607
55.	Моторвагонли ҳаракатдаги таркиб учун прицеп вагонлари аравачалари	8607
56.	Моторвагонли ҳаракатдаги таркиб учун тифонлар*	8306 10 000 0
57.	Машинистнинг тормоз кранлари	8607
58.	Электropоездлар учун тортиш электродвигателлари	8501
59.	Автоулагичнинг тортиш хомути	73 86
60.	Тормоз кучини юкламага боғлиқ ҳолда автоматик ростлаш мосламаси (авторежим)*	85
61.	Ҳаракатдаги таркибнинг бошқариш, назорат ва хавфсизлик қурилмалари, комплекслари, дастурий воситалари*	85
62.	Ҳаракатдаги таркиб учун дискли ғилдирак марказлари	8607
63.	Ҳаракатдаги таркиб учун қуйма ғилдирак марказлари (қуйма, ишлов берилган)	8607
64.	Ҳаракатдаги таркиб учун тормоз цилиндрлари*	8607
65.	Электropоездлар иситиш тизимлари учун электрокалориферлар	8516
66.	Ҳаракатдаги таркиб учун паст вольтли электр жиҳозлари: паст вольтли контроллерлар; ўчириб-ёқиш мосламалари; электромагнит (ҳимоя, оралик, вақт ва дифференциал) релелари	85
67.	Электropоездлар электр жиҳозлари*	85
68.	Электropоезд иситиш тизимлари учун электр иситгичлар қурилмалари	85

*) Маҳсулотнинг мувофиқлигини тасдиқлаш мувофиқликни декларация қилиш йўли билан амалга оширилиши мумкин.

**Фойдаланишга қабул қилинадиган юқори тезликдаги
темир йўл транспорти инфратузилмаси объектларининг
РЎЙХАТИ**

1. Темир йўл устки қурилмалари.
2. Сув ўтказувчи, деформациянинг олдини олувчи, ҳимояловчи ва мустаҳкамловчи иншоотлар.
3. Темир йўллар.
4. Темир йўл станциялари.
5. Ер кўтармаси.
6. Контакт тармоғи.
7. Темир йўл кўприклари.
8. Темир йўлнинг ҳудудини ҳимояловчи тўсик.
9. Йўловчи платформалари.
10. Темир йўллар устидан ўтувчи пиёдалар ўтиш кўприги.
11. Темир йўллар остидан ўтувчи пиёдалар ўтиш туннеллари.
12. Темир йўл станциялари ва станциялар оралиғида сигнализация, марказлаштириш ва блоклаш қурилма ва ускуналари.
13. Темир йўл электралоқа тизимлари, қурилма ва ускуналари.
14. Темир йўл станциялари ва станциялар оралиғида электр таъминоти тизими, қурилма ва ускуналари.
15. Темир йўл туннеллари.
16. Трансформатор подстанциялари.
17. Сув ўтказувчи қувурлар.
18. Тортиш подстанцияси (секциялаш пости).
19. Темир йўл участкаси.
20. Шовқиндан ҳимояловчи иншоотлар ва қурилмалар.

**Темир йўл маҳсулотларини сертификатлаш схемалари
РЎЙХАТИ**

Схема белгиси	Схеманинг мазмуни	Ижрочилар	Қўлланиш доираси
1с	Маҳсулот намунасини синаш, таҳлил қилиш ва ўлчаш ишларини амалга ошириш (кейинги ўринларда – синов)	Аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази)	Маҳсулот миқдори чекланган ҳолда, яъни қисқа муддат ичида серияли ишлаб чиқариш жараёнида алоҳида партиялар ҳолида етказиб бериладиган (сотиладиган) маҳсулот ҳажми олдиндан белгиланганда қўлланилади. Сертификатнинг амал қилиш муддати 3 йил
	Синов натижалари ижобий бўлган тақдирда, маҳсулот ишлаб чиқариш муддати чекланган ҳолда олдиндан белгиланган партия учун мувофиқлик сертификатини ариза берувчига бериш	Сертификатлаштириш органи	
2с	Маҳсулот намунасини синовдан ўтказиш	Аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази)	Серияли ишлаб чиқариладиган маҳсулот учун аккредитация қилинган синаш лабораториясида (маркази) маҳсулот намунасини синаш ва ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш натижалари асосида мувофиқлик сертификати берилади. Сертификат 3 йил муддатга берилади.
	Ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш	Сертификатлаштириш органи	
	Синов ва ишлаб чиқариш ҳолати баҳолаш натижалари ижобий бўлган тақдирда, барча серияли ишлаб чиқариладиган маҳсулот учун мувофиқлик сертификатини ариза берувчига бериш	Сертификатлаштириш органи	

3с	Маҳсулот намунасини синовдан ўтказиш	Аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази)	Серияли ишлаб чиқариладиган маҳсулот учун қўлланилади. Мувофиқлик сертификати 3 йилдан ошмаган муддатга берилади.
	Синов натижалари ижобий бўлганда, барча серияли ишлаб чиқариладиган маҳсулот учун мувофиқлик сертификатини ариза берувчига бериш	Сертификатлаштириш органи	
	Аккредитация қилинган синаш лабораториясида (маркази) маҳсулот намуналарини синовдан ўтказиш орқали 1 йилда бир мартадан ортиқ бўлмаган ҳолда давлат назоратини амалга ошириш	Сертификатлаштириш органи	
	Давлат назорати натижаси салбий бўлганда, мувофиқлик сертификатининг амал қилишини тўхтатиш ёки бекор қилиш	Сертификатлаштириш органи	
4с	Маҳсулот намунасини синовдан ўтказиш	Аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази)	Серияли ишлаб чиқариладиган маҳсулот учун қўлланилади. Мувофиқлик сертификати 3 йилдан ошмаган муддатга берилади.
	Ишлаб чиқариш ҳолатини баҳолаш	Сертификатлаштириш органи	
	Ишлаб чиқариш ҳолати ва маҳсулотни синаш натижалари ижобий баҳоланганда, ариза берувчига мувофиқлик сертификатини бериш	Сертификатлаштириш органи	
	Маҳсулот намуналарини аккредитация қилинган синаш лабораториясида (марказда) синовдан ўтказиш йўли билан 1 йилда бир мартадан ортиқ бўлмаган ҳолда давлат назоратини ўтказиш, давлат назоратининг салбий натижаси бўлган тақдирда мувофиқлик сертификатининг амал қилишини тўхтатиб туриш ёки тугатиш	Сертификатлаштириш органи	

5с	Маҳсулот намунасини синовдан ўтказиш	Аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази)	Серияли ишлаб чиқариладиган маҳсулот учун қуйидаги ҳолатларда қўлланилади: синов учун танлаб олинган намуналарнинг ҳақиқий ҳажми ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ҳақида объектив ҳулоса чиқариш учун етарли бўлмаганда
	Сифат тизими ёки маҳсулот ишлаб чиқаришни сертификатлашни амалга ошириш	Сертификатлаштириш органи	
	Синов натижалари ижобий бўлса ва сифат тизими ёки маҳсулот ишлаб чиқариш сертификатланган бўлса, ариза берувчига мувофиқлик сертификатини бериш	Сертификатлаштириш органи	Маҳсулот ишлаб чиқаришнинг технологик жараёнлари ташқи омилларга сезувчан бўлганда, маҳсулот хусусиятларининг барқарорлигига нисбатан юқори талаблар қўйилиб, маҳсулот модификациялари тез-тез ўзгариб турганда, маҳсулот ўрнатилгандан сўнг амалга оширилиши мумкин. Мувофиқлик сертификати 3 йилдан ошмаган муддатга берилади.
	Аккредитация қилинган синаш лабораториясида (маркази) маҳсулот намуналарини синовдан ўтказиш орқали 1 йилда бир мартадан ортиқ бўлмаган ҳолда давлат назоратини амалга ошириш.	Сертификатлаштириш органи	
	Давлат назорати натижаси салбий бўлганда, мувофиқлик сертификатининг амал қилишини тўхтатиш ёки бекор қилиш	Сертификатлаштириш органи	
6с*	Сертификатлаштириш учун тақдим этилган маҳсулотлар партиясидан танланган маҳсулотларнинг намунасини (намуналар) синашдан ўтказиш	Аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази)	Маҳсулот партиyasi учун қўлланилади. Мувофиқлик сертификати тақдим этилган маҳсулот партиясига нисбатан татбиқ этилади.
	Синаш натижалари ижобий бўлганда, сертификатлаштиришга тақдим этилган маҳсулот партиyasi учун ариза берувчига мувофиқлик сертификатини бериш	Сертификатлаштириш органи	

7с*	Ҳар бир маҳсулот бирлигини синашдан ўтказиш	Аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази)	Бир марталик ишлаб чиқариш ёки тегишли маҳсулотларнинг (донали буюмлар) реализациясида қўллаш тавсия этилади. Мувофиқлик сертификати тақдим қилинган маҳсулот миқдорига нисбатан татбиқ этилади.
	Синаш натижаси ижобий бўлганда ариза берувчига маҳсулот бирлигига мувофиқлик сертификатини бериш	Сертификатлаштириш органи	

**) Донали ёки партияларда ишлаб чиқарилган маҳсулотлар учун берилган маҳсулотларнинг Техник регламентлар талабларига мувофиқлиги сертификатининг амал қилиш муддати ушбу маҳсулотларнинг хизмат муддати тугашига қараб белгиланади, унинг давомида ишлаб чиқарувчи истеъмолчилар олдига қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ мажбуриятларни зиммасига олади. Ушбу муддатдан кейин маҳсулотлар Техник регламент талабларига жавоб бермаслиги мумкин. Маҳсулотнинг хизмат муддати ишлаб чиқарувчи томонидан белгиланмаган бўлса, унда мувофиқлик сертификатининг амал қилиш муддати бир йил этиб белгиланади.*

Темир йўл маҳсулотининг мувофиқлигини декларациялаш схемалари РЎЙХАТИ

Схема белгиси	Схеманинг мазмуни	Ижрочилар	Қўлланиш доираси
1д	Ўз далиллари асосида мувофиқлик декларациясини қабул қилиш	Ариза берувчи	Мувофиқлиги тасдиқланиши мувофиқлик декларациясини қабул қилиш шаклида амалга ошириладиган маҳсулотлар рўйхатига мувофиқ ўз далиллари асосида серияли ишлаб чиқарилган маҳсулотлар учун қўлланилади
2д	Маҳсулот намунасини синаш, таҳлил қилиш ва ўлчаш ишларини амалга ошириш (кейинги ўринларда – синов)	Аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази)	Сертификатлаштириш органи ва (ёки) аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази) иштирокида ўз далиллари ва мувофиқлик декларациясини қабул қилиш шаклида мувофиқлиги тасдиқланадиган маҳсулотлар рўйхатига мувофиқ олинган далиллар асосида серияли ишлаб чиқарилган маҳсулотлар учун қўлланилади
	Аккредитация қилинган синов лабораториясидаги (маркази) синаш натижалари ижобий бўлганда, мувофиқлик декларациясини қабул қилиш	Ариза берувчи	
3д	Маҳсулот намунасини синовдан ўтказиш Сифат тизимини сертификатлашни амалга ошириш Аккредитация қилинган синаш лабораториясида (маркази) синаш натижалари ижобий бўлганда ва сертификатлаштириш органи томонидан сифат тизими сертификатланганда, ариза берувчининг мувофиқлик декларациясини қабул қилиш	Аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази) Сертификатлаштириш органи Ариза берувчи	Сертификатлаштириш органи ва (ёки) аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази) иштирокида ўз далиллари ва мувофиқлик декларациясини қабул қилиш шаклида мувофиқлиги тасдиқланадиган маҳсулотлар рўйхатига мувофиқ олинган далиллар асосида серияли ишлаб чиқарилган маҳсулотлар учун қўлланилади

4д	Маҳсулот намунасини синашдан ўтказиш	Аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази)	Сертификатлаштириш органи ва (ёки) аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази) иштирокида ўз далиллари ва мувофиқлик декларациясини қабул қилиш шаклида мувофиқлиги тасдиқланадиган маҳсулотлар рўйхатига мувофиқ олинган далиллар асосида серияли ишлаб чиқарилган маҳсулотлар учун қўлланилади
	Сифат тизимини сертификатлашни амалга ошириш		
	Аккредитация қилинган синаш лабораториясида (маркази) синаш натижалари ижобий бўлганда ва сертификатлаштириш органи томонидан сифат tizimini сертификатлашда мувофиқлик декларациясини қабул қилиш	Ариза берувчи	
	Маҳсулот намуналарини аккредитация қилинган синаш лабораториясида (марказда) синашдан ўтказиш йўли билан давлат назоратини бир йилда бир мартадан ортиқ бўлмаган ҳолда амалга ошириш	Сертификатлаштириш органи	
	Давлат назоратининг натижаси салбий бўлганда, мувофиқлик декларациясини тўхтатиб туриш ёки тугатиш	Сертификатлаштириш органи	
5д	Мувофиқлик декларацияси учун тақдим этилган маҳсулот партиясидан танлаб олинган маҳсулот намунасини (намуналари) мувофиқлигини тасдиқлаш учун синашдан ўтказиш	Аккредитация қилинган синаш лабораторияси (маркази)	Маҳсулот миқдори чекланган ҳолда, яъни қисқа муддат ичида серияли ишлаб чиқариш жараёнида алоҳида партияларда етказиб бериладиган (сотиладиган) маҳсулот ҳажми олдиндан белгиланганда қўлланилади
	Аккредитация қилинган синаш лабораториясида (марказида) синаш натижаси ижобий бўлганда мувофиқлик декларациясини қабул қилиш	Ариза берувчи	

**Юқори тезликдаги темир йўл транспорти хавфсизлиги тўғрисидаги
Техник регламентни жорий этиш
СХЕМАСИ**

Босқичлар	Субъектлар	Чора-тадбирлар	Бажариш муддатлари
I босқич	Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги, Транспорт вазирлиги хузуридаги Транспорт назорати инспекцияси	Юқори тезликдаги темир йўл транспорти хавфсизлиги тўғрисидаги техник регламентни (Техник регламент) сертификатлаштириш органлари ва синаш лабораторияларига етказиш.	3 кунда
II босқич	Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги, Транспорт вазирлиги	1. Темир йўл маҳсулотини стандартлаш бўйича норматив- ҳуқуқий ва техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатларни хатловдан ўтказиш ҳамда рўйхатини тузиш. 2. Техник регламент талабларига риоя этилишини таъминлайдиган стандартлаш бўйича техник жиҳатдан тартибга солиш соҳасидаги норматив ҳужжатлар рўйхатини тасдиқлаш чораларини кўриш.	1 ойда 10 кунда
III босқич	Транспорт вазирлиги хузуридаги Транспорт назорати инспекцияси, Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги	Темир йўл маҳсулотларининг Техник регламент талабларига мувофиқлигини баҳолаш учун сертификатлаштириш органи ва аккредитациядан ўтган синаш лабораторияларининг доирасини кенгайтириш бўйича чоралар кўриш.	3 ойда
IV босқич	Транспорт вазирлиги, Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги, Ўзбекистон Миллий телерадиокомпанияси	Техник регламентни қўллашнинг мақсади, мазмуни ва тартиби тўғрисида аҳоли, республика ижро этувчи ҳокимият органлари ва ҳўжалик бирлашмалари, тадбиркорлик субъектларини кенг хабардор қилишни таъминлаш.	жадвалга мувофиқ

V босқич	Транспорт вазирлиги хузуридаги Транспорт назорати инспекцияси, Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги	Техник регламент талабларига риоя этилиши юзасидан давлат назоратини амалга ошириш.	белгиланган тартибда
VI босқич	Ўзбекистон техник жиҳатдан тартибга солиш агентлиги, Транспорт вазирлиги хузуридаги Транспорт назорати инспекцияси	Техник регламентни қўллаш тажрибаси мониторингини амалга ошириш ва маълумотларни тизимли равишда Вазирлар Маҳкамасига киритиш.	ҳар чоракда

